

2022-жылдын 1-январынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинде бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудити жөнүндө отчет

2024-жылга Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын аудитордук иш планына жана Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын 2024-жылдын 24-июлундагы № 06-1/510 жана 2024-жылдын 15-августундагы №06-1/555 буйруктарына ылайык, аудитор М.К. Арзыбаевдин жетекчилиги алдында, топтун жетекчиси - башкы мамлекеттик инспектор И. Абдылакимов, катышуучулар – мамлекеттик инспекторлор Б. Жумаев, Н. Шабыралиев, А. Абдрахманов, Н. Саламатов, А. Рустенбекова, К. Жумагулов, Турдубай уулу Т., Бакир уулу Э. жана Эсептөө палатасынын аймактык бөлүмдөрүнүн мамлекеттик инспекторлору тарабынан Кыргыз Республикасынын 2022-жылдын 1-январынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейинки мезгил аралыгына карата Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинде (мындан ары – Министрлик) бюджеттин аткарылышына шайкештик аудити жүргүзүлгөн.

Жооптуу тарап жана аудит субъектиси

Ушул аудитке карата жооптуу тарап жана аудит субъектиси болуп Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги эсептелет.

Жетекчиликтин жоопкерчилиги

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин жетекчилиги бюджеттик жана атайын каражаттардын тескелишине жана мыйзам чегинде ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга жоопкерчилик тартат.

Аудитордун жана аудитордук топтун милдеттери

Аудитордун жана аудитордук топтун милдети Министрликтин жана анын ведомстволук мекемелеринин иши аудиттин критерийлерине ылайык келүүсүнө, жүргүзүлгөн аудиттин негизинде тиешелүү корутундуларга өз алдынча келүү болуп саналат. Аудит корутундуларды тастыктоо үчүн жетиштүү далилдерди алуу үчүн жол-жоболорду аткарууну камтыйт. Аткарылган жол-жоболор аудитордун кесипкөй чечимине, анын ичинде алдамчылыктын же катанын кесепетинен жол берилген олуттуу ылайык келбөөчүлүк тобокелдигине баа берүүгө көз каранды. Аудит чогултулган аудитордук далилдер ушул отчетто баяндалган корутундулар үчүн негизди камсыз кылуу үчүн жетиштүү жана ылайыктуу болуп саналат деп эсептейт.

Аудиттин предмети

Аудиттин предмети болуп, укукту белгилөөчү ченемдик документтерде бекитилген милдеттерге жана максаттарга Министрликтин ишинин шайкеш келишин изилдөө болуп эсептелет.

Аудиттин көлөмүнө киргизилген маселелер:

- бюджеттик жана атайын каражаттардын чыгымдар сметасынын түзүлүшү жана аткарылышы;
- штаттык ырааттамалардын, эмгек акы төлөө шарттарынын сакталышы жана Социалдык фонддун төгүмдөрүнүн чегерилиши;
- транспорттук каражаттардын лимиттеринин сакталышы жана транспорттордун пайдаланылышы;
- ижара мамилелери;
- товардык-материалдык баалуулуктардын жана негизги каражаттардын эсебин жүргүзүү;
- мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча жобонун талаптарынын аткарылышы;
- Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамынын сакталышы;
- курулуш-куроо жана оңдоо иштери;
- башка бузуулар жана кемчиликтер

Аудиттин критерийлери

- Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодекси;
- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодекси;
- Кыргыз Республикасынын Салык кодекси;
- Кыргыз Республикасынын “Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” кодекси;
- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ № 266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгы;
- Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Мыйзамы;
- Кыргыз Республикасынын “Маданият жөнүндө” Мыйзамы;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Министрлер Кабинетинин токтомдору:
- 2022-жылдын 30-мартындагы №185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”;
- 2022-жылдын 30-мартындагы № 181 “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”;
- 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын

тейлөө менен алектенген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө”;

- 2017-жылдын 1-мартындагы №131 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларынын жана муниципалдык кызматчыларынын ишин баалоо жана эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө”;

- 2015-жылдын 6-апрелиндеги №197 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарына караштуу мекемелерде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”;

- 2008-жылдын 23-январындагы № 22 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө”;

- 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндөгү”;

- 2006-жылдын 11-майындагы №343 “Иштин өзгөчө мүнөзү үчүн акы төлөнүүчү кошумча өргүү жыл сайын берилүүчү кызматкерлердин категорияларынын тизмесин, жыл сайын кошумча өргүү берүүнүн тартибин жана шарттарын жана анан минималдык узактыгын бекитүү тууралуу”;

- 2019-жылдын 27-августундагы № 429 “Маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө”;

- 2022-жылдын 15-июнундагы № 320 “Билим берүү уюмдарынын педагогикалык кызматкерлерине жыл сайын берилүүчү негизги узартылган өргүүнүн узактыгы жөнүндө”;

- 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана Кыргыз Республикасынын башка мамлекеттик органдарынын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналынын штаттык санынын чеги жөнүндө”;

-2022-жылдын 29-августундагы № 474 “Маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин типтүү чектелген штаттарын бекитүү жөнүндө”;

- 2017-жылдын 18-августу №495 “Маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин типтүү чектелген штаттарын бекитүү жөнүндө”;

- 2011-жылдын 30-майындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын балдар-өспүрүмдөр спорттук мектеби, олимпиадалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби, балдар-өспүрүмдөр спорттук-адаптациялык мектеби, паралимпиадалык резервдеги балдар-өспүрүмдөр мектеби жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу”;

- 1997-жылдын 25-июнундагы №377 “Кыргыз Республикасынын бийик тоолуу жана алыскы зоналарында жашаган жана иштеген адамдарга мамлекеттик колдоо көрсөтүү жөнүндө”;

-2020-жылдын 29-майындагы № 278 “Маданият, искусство, маалымат жана кинематография мекемелеринин кызматкерлери үчүн квалификациялык талаптарды бекитүү жөнүндө”;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2009-жылдын 22-декабрындагы №792 “Он үчүнчү эмгек акыны эсептөө тартибин бекитүү тууралуу” токтом;

- 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө”;

- 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 токтому менен бекитилген, “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” жобо;

- 2011-жылдын 3-ноябрындагы № 694 токтому менен бекитилген, “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” нускама;

- 2012-жылдын 10-февралындагы №85 “Мамлекеттик органдары, алардын түзүмдүк бөлүмдөрү жана ведомстволук мекемелери көрсөтүүчү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестрине (тизмегин) бекитүү жөнүндө”;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы № 637 токтому менен бекитилген, Мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды көрсөтүү (иштерди) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартиби;

- 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” нускама;

- 2021-жылдын 24-сентябрындагы № 183 “Мамлекеттик мүлктү ижарага, чарба жүргүзүүгө, ыкчам башкарууга, акысыз убактылуу пайдаланууга берүү тартибин регламенттөөчү маселелер жөнүндө”;

- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б жана 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-б буйруктары менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жоболор;

- Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин буйруктары.

Ишти аткарууда колдонулган аудиттин стандарттары

Иш INTOSAI аудитинин негизги принциптерине жана Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын Кеңешинин 2021-жылдын

29-мартындагы №01-26/56 токтому менен бекитилген Шайкештик аудити боюнча колдонмого ылайык жүргүзүлдү.

Этикалык талаптарга шайкеш келүү

Аудиттин эл аралык стандарттары этикалык ченемдердин сакталышын, ошондой эле, аудиттин предмети анын бардык олуттуу аспектеринде мыйзам чыгаруучу жана жөнгө салуучу ченемдерге ылайык келгендиктен, негиздүү ишеним алуу үчүн аудит өткөрүүнү жана пландаштырууну талап кылат.

Аткарылган иштерди кыскача баяндоо

Ушул аудиттин жүрүшүндө Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин ишине тиешелүү болгон ченемдик-укуктук актылар, ошондой эле ички ченемдик документтер колдонулду. Тобокелдиктин белгиленген деңгээлдеринин негизинде, аныкталган тандоо көлөмүнө ылайык маселелердин аудити жүргүзүлдү.

Кыргыз Республикасынын “Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” Мыйзамынын 29-беренесинин 1-бөлүгүнүн 2-пунктуна ылайык, аудитке берилген бухгалтердик документтердин толуктугу жана аныктыгы үчүн документтерди берген кызмат адамдары жоопкерчиликти тартат.

Келишимдерди же финансылык отчеттогу калдыктарды бурмалоо салыштырмалуу тобокелдигин баалоо максатында, аудит үчүн олуттуу беренелерди тандоо үчүн, көлөмү боюнча олуттуулуктун чектик маанисин эсептөө үчүн, 3-форма колдонулду.

“Кыргыз Маданият Сервис” мамлекеттик ишканасында 2023-жылга карата отчеттордун жана баштапкы документтердин жоктугуна байланыштуу аудит жүргүзүлгөн эмес.

Аудиттелген мезгилге карата каржылоону бөлүштүрүүчүлөр болуп, төмөндөгүлөр эсептелген:

- *Биринчи кол коюу укугу менен:* Министр: А.К. Жаманкулов 2021-жылдын 13-октябрынан 2022-жылдын 3-октябрына чейин, 2022-жылдын 3-октябрынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейин А.А. Максutow;

- *Экинчи кол коюу укугу менен:* Бухгалтердик эсеп жана отчеттуулук бөлүмүнүн башчысы Т.Т. Камбаралиева - бүткүл аудит жүргүзүлгөн мезгил аралыгында.

Корутунду

Аудит тарабынан жүргүзүлгөн иш-чаранын натыйжасында, төмөнкү жазылган жагдайларды кошпогондо, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан бюджеттин аткарылышы маанилүү аспектеринде мыйзам талаптарына (белгиленген аудиттин критерийлерине) шайкеш келери аныкталды.

Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасынын мурдагы аудиттин жыйынтыктары боюнча жазма буйруктун жана сунуштаманын аткарылышы

2021-жылга карата бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудитинин жыйынтыктары боюнча берилген 52 пункттан турган жазма буйруктун ичинен 47 пунктту аткарылган (1, 3, 4, 5, 8-12-20, 23, 24, 27-30-52ге чейинки), 4 пунктту жарым-жартылай аткарылган (2, 22, 25, 26), 1 пункту аткарылган эмес (21-пункт).

15 пункттан турган сунуштаманын ичинен 13 пунктту (1 - 6 чейинки жана 7 - 14ге чейинки пункттары) аткарылган жана 2 пунктту (6, 15) жарым-жартылай аткарылган.

2021-жылга өткөрүлгөн аудиттин жыйынтыгы менен жөнөтүлгөн жазма буйрук боюнча калыбына келтирүүгө тийиш болгон 4 488,40 миң сомдон 3 473,90 миң сом калыбына келтирилген. Аткарылбай калган калдыгы 1 014,5 миң сомду түзөт.

Сунуштама

2021-жылга карата бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудитинин жыйынтыктары боюнча берилген *жазма буйруктун* жарым-жартылай аткарылган 2, 22, 25, 26-пунктарынын, аткарылбаган 21-пункттунун жана *сунуштаманын* жарым-жартылай аткарылган 6, 15-пункттарынын аткарылышы камсыздалсын.

1 014,5 миң сомду калыбына келтирүү боюнча тиешелүү иш чаралар жүргүзүлсүн.

Аудиттин жыйынтыктары:

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинде жана анын ведомстволук мекемелеринде 2022-2023-жылдарга бюджеттин аткарылышына жүргүзүлгөн шайкештик аудитинин жыйынтыгында финансылык тартиптин сакталуусун камсыз кылуу боюнча иш жетишсиз деңгээлде көзөмөл жүргүзүлгөндүгү аныкталган. Эмгек акы төлөө, мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүү, товардык-материалдык баалуулуктардын эсебининин толуктугун камсыздоо иштеринде олуттуу шайкеш келбестиктер орун алган.

Атап айтканда:

Жалпы бузуулар 913 162,7 миң сомду түзүп, анын ичинен:

- Процедуралык бузуулар - **509 168,8 миң сомду** (сатып алууларды жүргүзүүдө жана контракттарды түзүүдө 10 % ашыкча аванстык төлөмдөр – 186 597,8 миң сом, мониторингсиз жүргүзүлгөн мамлекеттик сатып алуулар – 247 689,5 миң сом, Дене тарбия жана спорт департаменти аркылуу стипендиялар төлөнбөй, Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясынын сметасынын эсебинен төлөнгөн 43 304,0 миң сом ж.б.); финансылык бузуулар - **402 834,3 миң сомду** түзгөн.

- Финансылык бузуулардын ичинен:

- ✓ 78 810,1 миң сом - бюджетти аткаруудагы бузуулар жана кемчиликтер;
- ✓ 71 302,7 миң сом - мүлктү пайдалануудагы бузуулар жана кемчиликтер;
- ✓ 153 551,2 миң сом - эсеп жана отчеттуулук тартибиндеги бузуулар;

✓ 99 014,1 миң сом - товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу чөйрөсүндөгү бузуулар;

✓ 156,2 миң сом - ченемдик-укуктук актылардын жана эл аралык макулдашуулардын ченемдериндеги жол-жоболук бузуулар жана коллизиялар.

402 834,3 миң сом финансылык бузуулардын ичинен 118 835,4 миң сом калыбына келтирилүүгө тийиш болсо, аудиттин жүрүшүндө 56 739,4 миң сом же 47,3 % калыбына келтирилген, калдыгы – 62 096,7 миң сом.

**Кыргыз Республикасынын Кыргыз Республикасынын Маданият,
маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин бюджеттик
жана атайын каражаттарынын чыгымдар сметасынын тузулушу жана
аткарылышы**

2022-жыл

2022-жылдын бюджеттик каражаттарынын чыгымдарынын сметасын аткаруу боюнча отчетко ылайык, баштапкыда чыгымдардын сметалык бөлүнүшү 3 514 865,7 миң сомго бекитилген. 2022-жылы чыгымдар 5 276 069,9 миң сомго чейин тактоолор менен өзгөртүлгөн же жалпысынан 1 749 257,1 1 миң сомго көбөйтүлгөн. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №180 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана маданият, маалымат чөйрөсүндөгү мамлекеттик ведомстволук мекемелерде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтому, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №181 “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомдоруна ылайык маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө шарттарын жакшыртуу максатында, 2022-жылдын 1-апрель айынан тартып эмгек акынын көтөрүлгөнүнө жалпы республикалык бюджеттен кошумча 1 141,3 млн. сом “Эмгек акы” беренесине, 191,3 млн. сом “Социалдык Фондуна төгүмдөр” беренесине, жалпы **1 332,3 млн. сом.**

Кассалык чыгымдар 5 142 404,2 миң сомго жүргүзүлгөн, бул такталган сметадан 133 665,7 миң сомго аз, иш жүзүндөгү чыгымдар 5 119 279,5 миң сомду түзгөн.

Атайын эсеп каражаттары

2022-жылдын атайын каражаттарынын чыгымдарынын сметасын аткаруу боюнча отчетко ылайык, 2022-жылдын 1-январына калган каражаттардын калдыгы 37 950,8 миң сомду түзгөн. Тактоолор менен 178 185,0 миң сомго чейин өзгөртүлүп, казыналык аркылуу иш жүзүндө түшкөн сумма 175 114,2 миң сом болгон, бул пландаштырылган көрсөткүчтөрдөн 3 070,8 миң сомго аз. Бюджетке киреше катары 6 042,1 миң сом которулган. Башка төлөмдөр 1 057,0 миң сомду түзгөн.

Чыгымдар баштапкыда бекитилген эмес, тактоолор менен 216 135,8 миң сомго чейин өзгөртүлгөн. Кассалык чыгымдар 141 059,9 миң сомду, иш жүзүндөгү чыгымдар 114 837,4 миң сомду түзгөн, же кассалык чыгымдардан 26 222,5 миң сомго аз. 2022-жылдын 31-декабрына калган каражаттардын калдыгы 64 905,9 миң сомду түзгөн.

2023-жыл

2023-жылдын бюджеттик каражаттарынын чыгымдарынын сметасын аткаруу боюнча отчетко ылайык, баштапкыда чыгымдардын сметасы 6 280 655,7 миң сомго бекитилген. 2023-жылы чыгымдар 7 313 891,8 миң сомго чейин тактоолор менен өзгөртүлгөн же жалпысынан 1 033 326,1 миң сомго көбөйтүлгөн, анын ичинен:

-Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 1-сентябрындагы РП № 163 тескемесинин негизинде Президенттин резервдик фондунан 300 000,0 миң сом Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине ведомстволук мекемелердин материалдык техникалык базасын чыңдоого, ошондой эле чыгармачыл союздарды колдоого бөлүнүп берилген;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасынын 2023-жылдын 6-июлундагы № 327 тескемесинин негизинде Төраганын резервдик фондунан 5 438,1 миң сом өлчөмүндөгү каражат ТЮРКСОЙ маданият күндөрүн өткөрүү үчүн бөлүнүп берилген;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасынын 2023-жылдын 22-июнундагы № 298 тескемесинин негизинде Төраганын резервдик фондунан 1 000,0 миң сом өлчөмүндөгү каражат К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясына Ташкент шаарында эл артисти М. А. Бегалиевдин автордук концертин өткөрүүгө каржылык колдоо көрсөтүү үчүн;

- Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасынын 2023-жылдын 24-октябрындагы № 547 тескемесинин негизинде Төраганын резервдик фондунан 708,0 миң сом өлчөмүндөгү каражат Кыргыз улуттук “Манас” атындагы театрына “Айтыш төр” теледолбоорун уюштурууга байланышкан чыгымдарды жабууга;

-Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 1-февралындагы № 32-т тескемесинин негизинде Министрликтин Кыргыз Республикасында жер үстүндөгү санариптик ободо берүүсүнүн телеканалдарынын социалдык пакетин берүү үчүн “Радиорелейлик магистралдарынын телекөрсөтүү жана радиоуктуруу боюнча республикалык өндүрүштүк бирикмеси” ачык акционердик коомунун алдындагы карызын төлөө максатында 200 600,0 миң сом каражат;

-Кыргыздардын салттуу маданиятынын бөлүгү катары материалдык эмес маданий мурастарды, айтуучулук өнөрдү өнүктүрүүнү жана сактоону камсыз кылуу максатында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 18-апрелиндеги № 184-т тескемеси менен “Айтыштөр” теледолбоорун өткөрүүгө 6 000,0 миң сом өлчөмүндөгү каражат;

-Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 4-майындагы № 222-т тескемесинин негизинде Кыргыз улуттук “Кабар” маалымат агенттигине техникаларын жаңылоо жана ишин камсыздоо үчүн 6 000,9 миң сом өлчөмүндөгү каражат;

-Маданият мекемелеринин ишин жакшыртуу жана материалдык-техникалык базасын чыңдоо максатында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 29-июнундагы № 383-т тескемеси кабыл алынып, министрликтин карамагындагы мекемелердин материалдык-техникалык базасын чыңдоо жана чыгармачыл союздарга мамлекеттик социалдык заказдарды берүү үчүн 373 515,0 миң сом бөлүп берүү каралган;

-Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 16-ноябрындагы № 696-т тескемесинин негизинде Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине жалпы мамлекеттик маанидеги иш-чараларды өткөрүү үчүн 100 000,0 миң сом;

-Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 4-декабрындагы № 747-т тескемесинин негизинде Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине 97 630,6 миң сом;

-Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин “Кыргыз Республикасынын 2023-жылга республикалык бюджетти жана 2024-2025-жылдардын пландык мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоорун экинчи окууда кабыл алуу жөнүндө” 2023-жылдын 14-декабрындагы №1696-VII жана “Кыргыз Республикасынын 2023-жылга республикалык бюджетти жана 2024-2025-жылдардын пландык мезгили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоорун үчүнчү окууда кабыл алуу жөнүндө” 2023-жылдын 14-декабрындагы №1697-VII токтомдорунун негизинде мекемелердин материалдык-техникалык базасын чыңдоо, ондоп-түзөө иштери жана күзөт кызматтары үчүн 25 250,2 миң сом бөлүнүп берилген.

Кассалык чыгымдар 7 243 336,1 миң сомго жүргүзүлгөн, же такталган сметадан 70 555,7 миң сомго аз, иш жүзүндөгү чыгымдар 6 623 734,6 миң сомду түзгөн.

Атайын эсеп каражаттары

2023-жылдын 1-январына калган каражаттардын калдыгы 64 905,9 миң сомду түзгөн. Тактоолор менен 295 412,6 миң сомго чейин өзгөртүлгөн, иш жүзүндөгү түшкөн сумма 274 527,7 миң сомду түзгөн, же пландаштырылган көрсөткүчтөрдөн 20 884,9 миң сомго аз. Бюджетин кирешесине 5 133,1 миң сом которулган. Башка төлөмдөр 23 729,4 миң сомду түзгөн.

Такталган чыгымдар 360 318,5 миң сомго чейин өзгөртүлгөн. Кассалык чыгымдар 240 118,9 миң сомду, иш жүзүндөгү чыгымдар 226 451,6 миң сомду түзгөн, же кассалык чыгымдарынан 13 667,3 миң сомго аз. 2023-

жылдын 31-декабрына калган каражаттардын калдыгы 99 314,7 миң сомду түзгөн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 1-сентябрындагы РП № 163-тескемесинин негизинде, Кыргыз Республикасынын Президентинин Резервдик фондунан 300 000,0 миң сом Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине ведомстволук мекемелердин материалдык техникалык базасын чыңдоого, ошондой эле чыгармачыл союздарды колдоого бөлүнүп берилген, бирок министрлик тарабынан тескемеге ылайык келбеген максаттарга 33 570,5 миң сом чыгымдалган, анын ичинен:

- гастролдорго чыгуу жана спектакль коюуга 5 121,9 миң сом;
- жаштар саясаты боюнча иш-чараларды уюштуруп, өткөрүүгө 8 897,4 миң сом;
- полиграфиялык продукциясын сатып алууга 19 551,2 миң сом.

Мындан тышкары, Кыргыз Республикасынын Президентинин Резервдик фондунан бөлүнгөн каражаттардын эсебинен, “Кыргыз Маданият Сервис” МИсы менен 49 053,2 миң сомго келишим түзүлүп, 46 960,5 миң сомго үн аппаратуралары сатып алынган. Үнөмдөлгөн акча каражаттын эсебинен “Кыргыз Маданият Сервис” МИнин карылуусунун негизинде, министр А.А. Максutowдун макулдугу менен келишим түзүлбөй туруп, сметада каралбаган жана бекитилбеген 2 493,1 миң сомго 2 даана жүк көтөргүч (вилочный погрузчик) сатылып алынган, натыйжада максатсыз чыгымдарга жол берилген. 2024-жылдын 11-мартындагы №752 төлөө тапшырмасы менен республикалык бюджетке 2 493,1 миң сом “Кыргыз Маданият Сервис” МИси тарабынан которулган.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 1-сентябрындагы РП № 163-тескемесинин негизинде Кыргыз Республикасынын Президентинин Резервдик фондунан бөлүнгөн каражаттардын эсебинен 33 570,5 миң сом жана 2 493,1 миң сом суммасындагы тескемеде көрсөтүлбөгөн максаттарга чыгымдоого жол берген *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин* тиешелүү кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

Штаттык ырааттамалардын, эмгек акы төлөө шарттарынын сакталышы

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 2-декабрындагы №680

буйругу менен бекитилген, “Маданият жана искусство мекемелеринин кызматкерлерине шыктандыруучу төлөмдөрдүн тартиби жана шарттары жөнүндө” жобонун талаптары сакталбастан, **8 817,3 миң сомго** ашыкча эмгек акы, **683,8 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн (*бюджеттин кирешесине ордуна коюлганы 101,5 миң сом*), анын ичинен:

1) токтомдун 3-пунтуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги дем берүүчү эмгек акы фондун түзсүн жана ведомстволук мекемелерде - өндүрүмдүүлүгү, жогорку квалификациясы, функциялык милдеттерин сапаттуу аткаргандыгы жана олуттуу иш тажрыйбасы үчүн эмгек акы төлөө фондунун чегинде жалпы эмгек акы фондунун 30 пайызына чейинки өлчөмүндө деп белгиленген. ***Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде*** өндүрүмдүүлүгү, жогорку квалификациясы, функционалдык милдеттерин сапаттуу аткаргандыгы үчүн кызматкерлердин ишмердүүлүгү эч кандай баалоо системасы жок туруп, 2022-жылы - 1 121,3 миң сомго, 2023-жылдын 2 221,2 миң сомго сый акы катары эмгек акы фондунан төлөнгөн.

Токтомдун 3-пунктун ишке ашыруу максатында, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 2-декабрындагы №680 буйругу менен бекитилген, “Маданият жана искусство мекемелеринин кызматкерлерине шыктандыруучу төлөмдөрдүн тартиби жана шарттары жөнүндө” жалпы жобосу иштелип чыккан, анда кызматкерлердин ишмердигинин натыйжалуулугун аныктоо боюнча тартиби жана шарттары белгиленген, бирок *дене тарбия жана спорт чөйрөсүндөгү мекемелери* үчүн өзгөчөлүгү башка болгондуктан иштелип чыккан эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун 3-пунтуна ылайык, эмгек акы фондунан 30 пайызына чейинки өлчөмүндө өндүрүмдүүлүгү, жогорку квалификациясы, функциялык милдеттерин сапаттуу аткаргандыгы жана олуттуу иш тажрыйбасы үчүн дем берүүчү төлөмдөрүн төлөө үчүн, *Дене тарбия жана спорт боюнча департаменти* тарабынан дене тарбия жана спорт чөйрөсүндөгү мекемелер үчүн бул критерийлерге жооп берген кызматкердин ишин баалоонун эрежелери иштелип чыксын.

2) 2022-жылдын 2-декабрындагы №680 “Маданият жана искусство мекемелеринин кызматкерлерине шыктандыруучу төлөмдөрдүн тартиби жана шарттары жөнүндө” жобонун 5-пунтуна ылайык, маданият жана искусство мекемелеринин кызматкерлеринин кызыктыруучу төлөмдөрүнүн өлчөмү жөнүндө чечим, ишмердиктин натыйжалуулугунун критерийлеринин жана көрсөткүчтөрүнүн, мекеменин жетекчисинин жана түзүмдүк бөлүмдөрдүн

башчыларынын берилген сунуштарынын негизинде мекемеде түзүлгөн кызматкердин ишмердиктин натыйжалуулугунун аныктоо боюнча комиссия гана карайт жана протоколдун негизинде кабыл алат деп белгиленген. Бирок төмөндөгү көрсөтүлгөн мекемелерде жобонун 5-пунктунун талаптары сакталбастан, сый акылар төлөнгөн:

М. В. Фрунзе атындагы мемориалдык үй музейинде - 497,0 миң сомго, 103,6 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү;

“Кыргызтасмасы” кино борборунда -323,1 миң сомго, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү 55,7 миң сомго;

“Ата-Бейит” УМТК мекемесинде -180,8 миң сомго, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү 37,7 миң сомго;

Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрында - 1 120,0 миң сомго;

А. Осмонов атындагы Кыргыз Республикасынын Улуттук китепканасында - 361,1 миң сомго;

А. Изибаев атындагы Кыргыз мамлекеттик циркинде - 320,2 миң сомго, 55,2 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү;

Манас райондук маданият бөлүмүндө - 44,3 миң сомго;

Аксы райондук маданият бөлүмүндө – 63,5 миң сомго.

- Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 2-декабрындагы №680 буйругу менен бекитилген, жобонун 9-пункту сакталбастан, **Улуттук тарых музейинде** 2022-жылы **741,2 миң сомго** кызматтык маянадан 30 пайыздан ашыкча негизсиз кызыктыруучу төлөмдөр, **127,9 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип, төлөнгөн.

- Токтом менен бекитилген жобонун 17-пунктун туура эмес колдонуунун негизинде, **Ч.Айтматов атындагы Республикалык кино Үйүнүн дирекциясынын** негизги персоналына ишинин татаалдыгы, сапаты жана натыйжасы үчүн кызматтык маянасына 25%дык үстөк акы **333,3 миң сомго, 57,5 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

- Токтом менен бекитилген, 10-тиркеме сакталбастан, машыктыруучу-окутуучулар курамынын кызматкерлеринин кызматтык маяналарынын өлчөмдөрүн аныктоодо колдонулуучу эселөө коэффициенти туура эмес колдонулуп, **Алай райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектеби боюнча** 2023-жылы **1,7 миң сомго** эмгек акы, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) **0,3 миң сомго, Талас шаарынын күрөш балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде** - **42,2 миң сомго** эмгек акы чегерилип төлөнгөн.

- Токтом менен бекитилген жобонун 10 жана 14-пунктары сакталбастан, **Ош облустук “Ош жаңырыгы” гезитинин редакциясында, Ош облустук “Уш садоси” гезитинин редакциясында** жана **Антидопинге каршы улуттук дирекциянын борборунда** иш стажын белгилөө боюнча комиссия түзүлбөй, эч кандай чечимдери жок (протокол менен таризделүүгө тийиш) бардык

кызматкерлерге эмгек стажы үчүн үстөк акы төлөнгөн. Бирок иштеген стажына жараша кызматтык маянага үстөк акы пайыздары туура коюлуп, үстөк акылардын өлчөмү эсептелип төлөнгөн.

- Токтом менен белгиленбеген баардыгы **401,6 миң сомго** негизсиз материалдык жардамдар бюджеттик каражаттардын эсебинен, **18,8 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25 %) чегерилип төлөнгөн, ананы ичинен: **“Кыргызтасмасы” киноборборунун кызматкерлерине 246,7 миң сомго, Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрында - 46,0 миң сомго, С. Бекмуратов атындагы № 1 балдар музыкалык мектебинде - 30,0 миң сомго (5,2 миң сом Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү), Т. Мияшов атындагы Ош облустук балдар китепканасында - 78,9 миң сомго (13,6 миң сом Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү).**

- Негизги жумуш орду болгон Кыргыз улуттук “Манас” атындагы театрынын башкы бухгалтери **“Кырчын” журналынын редакциясында** айкалыштырып 0,5 ставкада бухгалтердин кызматын аткарып иштеген. Токтом менен бекитилген жобонун 9-пункту сакталбастан, редакциянын эсебинен дагы иштеген жылдары үчүн **105,6 миң сомго** үстөк акы, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү **18,3 миң сомго** чегерилип төлөнгөн. Ошондой эле, **Нарын шаардык С. Бекманбетов атындагы эркин күрөш боюнча адистештирилген олимпиадалык резервиндеги балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде - 342,9 миң сом** өлчөмүндө ашыкча үстөк акы, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү **59,2 миң сом, Ак-Талаа райондук Тайлак Баатыр атындагы балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде** мамлекеттик сатып алуу усулчу кызматын кошумча аткаргандыгы үчүн эки кызматкерге (башкы эсепчи жана кадр бөлүмүнүн башчысы) **13,5 миң сомго** иштеген жылдары үчүн үстөк акы чегерилип төлөнгөн (аудит аяктаган кийин 2024-жылдын 17-октябрындагы №306200032 дүмүрчөгү аркылуу 13,5 миң сом ордуна коюлган);

- Токтом менен бекитилген жобонун 5-пункту сакталбастан, **Чүй областтык камералдык оркестринин** директоруна 2023-жылдын 3 айында 30% өлчөмүндө иштеген жылдары үчүн **12,7 миң сомго** үстөк акы чегерилип, төлөнгөн. Бирок анын эмгек стажы болгон эмес. (Аудит аяктагандан кийин, эмгек акыдан тиешелүү кармап калуулардан кийин колуна алган 10,3 миң сом суммасындагы үстөк акысы директор тарабынан республикалык бюджеттин кирешесине төлөнгөн). **Ошондой эле, Майлуу-Суу шаардык балдар жана өспүрүмдөр спорт мектебинде** иштеген жылдары үчүн негизсиз 106,0 миң сомго үстөк акы, **18,2 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25 %) чегерилип, төлөнгөн.

- Токтом менен бекитилген жобонун 3-пункту сакталбастан, **“Баткен таңы” Баткен областтык гезитинин редакциясында** башкы редакторго **17,5 миң сомго** туура эмес эсептелинип ашыкча эмгек акы, **3,0 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (2024-жылдын сентябрь айындагы эмгек акыдан 16,1 миң сом кармалып ордуна коюлган) жана

Баткен областтык мамлекеттик кинодирекциясында 4 кызматкерге **77,7 миң сомго** ашыкча эмгек акы, **62,4 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн. (2024-жылдын сентябрь айындагы эмгек акыдан 77,7 миң сом кармалып ордуна коюлган).

- Токтом менен бекитилген жобонун 16-пунктуна ылайык, облустук гезиттердин редакцияларынын кызматкерлерине сый акы берүү бекитилген эмгек акы фондунун чегинде кызматтык маянанын 75 пайызына чейинки өлчөмдө квартал сайын жүргүзүлөт деп белгиленген, бирок 2022-жылдын декабрь айында гезиттердин редакцияларынын кызматкерлеринен тышкары **Нарын облустук телерадиокомпаниянын** кызматкерлерине жалпы **382,5 миң сом** негизсиз сый акы, **66,0 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 185 “Маданият, искусство, маалымат жана спорт мекемелеринин кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 2-декабрындагы №680 буйругу менен бекитилген, “Маданият жана искусство мекемелеринин кызматкерлерине шыктандыруучу төлөмдөрдүн тартиби жана шарттары жөнүндө” жобонун талаптары сакталбастан, эмгек, үстөк, сый акыларды төлөөгө жол берген, *М. В. Фрунзе атындагы мемориалдык үй музейинин, “Кыргызтасмасы” кино борборунун, “Ата-Бейит” УМТК” мекемесинин, Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрынын, А. Осмонов атындагы Кыргыз Республикасынын Улуттук китепканасынын, А. Изibaев атындагы Кыргыз мамлекеттик циркинин, Манас райондук маданият бөлүмүнүн, Аксы райондук маданият бөлүмүнүн, Улуттук тарых музейинин, Ч. Айтматов атындагы Республикалык кино Үйүнүн дирекциясынын, Алай райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинин, Ош облустук “Ош жаңырыгы” гезитинин редакциясынын, Ош облустук “Уш садоси” гезитинин редакциясынын, Антидопинге каршы улуттук дирекциянын борборунун, “Кыргызтасмасы” киноборборунун, Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрынын, С. Бекмуратов атындагы № 1 балдар музыкалык мектебинин, Т. Мияшов атындагы Ош облустук балдар китепканасынын, “Кырчын” журналынын редакциясынын, Нарын шаардык С. Бекманбетов атындагы эркин күрөш боюнча адистештирилген олимпиадалык резервдеги балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинин, Ак-Талаа райондук Тайлак Баатыр атындагы балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинин, Чүй облустук камералдык оркестринин, Майлуу-Суу шаардык балдар жана өспүрүмдөр спорт мектебинин, “Баткен таңы” Баткен облустук гезитинин редакциясынын, Нарын облустук телерадиокомпаниянын кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.*

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын министрлер кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” №181 токтомунун талаптары сакталбастан, **8 310,1 миң сомго** ашыкча эмгек акы жана **410,1 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн, анын ичинен:

- токтомдун 5-пункту сакталбастан, *Кара-Суу райондук маданият бөлүмүнүн “Болуш Мадазимов атындагы райондук балдар музыкалык мектебинин”* директоруна жана директордун окуу бөлүмү боюнча орун басарына жумасына 18 сааттан ашыкча сааттар берилген, жыйынтыгында 176,7 миң сомго эмгек акы жана 30,5 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип, төлөнгөн. Ошондой эле *Өзгөн райондук маданият бөлүмүнүн Мамат Оморov атындагы райондук балдар музыкалык мектебинин* директору жана директордун окуу бөлүмү боюнча орун басарына ашыкча сааттар берилип 48,0 миң сомго эмгек акы жана 8,3 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн;

- токтом менен бекитилген, “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөө жөнүндө” жобонун 29-пункту сакталбастан, бюджеттик каражаттардын эсебинен белгиленген ченемдерден ашыкча окуу жүктөмдөрү берилген, натыйжада ашыкча окуу жүктөмдөрү үчүн *М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп-интернатында* - 3 098,8 миң сом, *К. Орозов атындагы балдар искусство мектебинде* - 105,2 миң сом, *С.Бекмуратов атындагы №1 балдар музыкалык мектебинде* - 527,3 миң сом (Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү 91,0 миң сом), *Аламүдүн райондук маданият бөлүмүндө* - 408,1 миң сом, *Сокулук райондук маданият бөлүмүндө* - 152,0 миң сом, *Москва райондук маданият бөлүмүндө* - 1 356,5 миң сом, *Панфилов райондук балдар искусство мектебинде* - 368,6 миң сом, *Кара-Кулжа райондук маданият бөлүмүнө караштуу Р. Абдыкадыров атындагы райондук балдар музыкалык жана Ж. Шамшиев атындагы балдар музыкалык мектептеринде* 68,6 миң сом, (Социалдык фондуна төгүмдөрү 11,8 миң сом) жана *Алай райондук С. Дооронов атындагы балдар искусство мектебинде* 78,6 миң сом (Социалдык фондуна төгүмдөрү 13,6 миң сом) эмгек акы чегерилип төлөнгөн;

- токтом менен бекитилген, “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” жобонун 11-пункту сакталбастан, *Жайыл райондук маданият бөлүмүнүн Балдар музыкалык мектебинде* иштеген жылдары үчүн стаждарын туура эмес эсептелип 18,6 миң сомго ашыкча үстөк акы жана Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү 3,2 миң сомго чегерилип төлөнгөн;

- токтом менен бекитилген, “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” жобонун 20-пунктун сактабастан, *Базар-Коргон райондук маданият бөлүмүнүн Базар-Коргон райондук балдар музыкалык мектебинде* айыл жергесинде эмгектенген педагог кызматкерлери катары 1800 сомдон төлөнүүчү кошумча акы негизсиз эсептелинип 195,0 миң сомго жана *Токтогул райондук балдар музыкалык мектебинин* педагогдоруна ашыкча 109,6 миң сом чегерилип төлөнгөн;

- токтом менен бекитилген 1-тиркеме сакталбастан, *Ноокен райондук маданият бөлүмүндө* кээ бир окутуучулардын ставкасына эселөө коэффициенти билимине жараша коюлбагандыктан, жалпы 88,5 миң сомго эмгек акы ашыкча чегерилип төлөнгөн;

- токтомдо эч кандай сый акы төлөө каралбастан, *Б. Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинде* негизсиз 1 510,0 миң сомго сый акы, 260,0 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы №181 “Билим берүү системасынын педагогикалык жана айрым категориялардагы кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталбастан, ашыкча окуу жүктөмдөрүн берүүгө, иштеген жылдары үчүн ашыкча үстөк акы төлөөгө, эселөө коэффициенттерин туура эмес колдонууга, кошумча акыларды жана сый акыларды төлөөгө жол берген *Кара-Суу райондук маданият бөлүмүнүн “Болуш Мадазимов атындагы райондук балдар музыкалык мектебинин”, Өзгөн райондук маданият бөлүмүнүн Мамат Оморов атындагы райондук балдар музыкалык мектебинин, М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп-интернатынын, К. Орозов атындагы балдар искусство мектебинин, С. Бекмуратов атындагы №1 балдар музыкалык мектебинин, Аламүдүн райондук маданият бөлүмүнүн, Сокулук райондук маданият бөлүмүнүн, Москва райондук маданият бөлүмүнүн, Панфилов райондук балдар искусство мектебинин, Кара-Кулжа райондук маданият бөлүмүнө караштуу Р. Абдыкадыров атындагы райондук балдар музыкалык жана Ж. Шамишев атындагы балдар музыкалык мектептеринин, Алай райондук С. Дооронов атындагы балдар искусство мектебинин, Жайыл райондук маданият бөлүмүнүн Балдар музыкалык мектебинин, Базар-Коргон райондук маданият бөлүмүнүн Базар-Коргон райондук балдар музыкалык мектебинин, Токтогул райондук балдар музыкалык мектебинин, Ноокен райондук маданият бөлүмүнүн, Б. Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинин кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.*

Аныкталды жанан корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратында* Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 1-мартындагы №131 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларынын жана муниципалдык кызматчыларынын ишин баалоо жана эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2022-жылдын 29-августундагы № 474 токтому менен жокко чыгарылган) жана Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгы сакталбастан, борбордук аппараттын кызматкерлерине эмгек акы төлөө фондунун үнөмдөлгөн каражаттарынын эсебинен 2022-жылдын февраль жана декабрь айларында **2 707,4 миң сомго** сый акылар жана **467,0 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратында* Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 1-мартындагы №131 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларынын жана муниципалдык кызматчыларынын ишин баалоо жана эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому жана Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгы сакталбастан, *борбордук аппараттын кызматкерлерине* Эмгек акы төлөө фондунун үнөмдөлгөн каражаттарынын эсебинен 2 707,4 миң сомго сый акыларды жана 467,0 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрүн чегерип төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрликтин *борбордук аппаратында* Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ №266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” жана 2022-жылдын 2-февралындагы ПЖ №25 “Иштеген жылдары үчүн кызматтык маянага пайыздык үстөк акыларды төлөө үчүн мамлекеттик кызматтын жана муниципалдык кызматтын стажын эсептөө тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” Жарлыктары сакталбастан, министр А. А. Максутовго мамлекеттик кызмат жана муниципалдык кызмат стажы 1 жыл 9 ай жана 18 күндү түзөт, ага карабастан комиссия тарабынан стажысы 28 жыл 3 ай жана 2 күн (жалпы иш стажы) аныкталган жана кызмат өтөгөндүгү үчүн тиешелүү 5%дын ордуна кызматтык маянага 40% үстөк белгиленген. 2022-жылдын 7-октябрынан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейин стажы үчүн ашыкча пайыздык

үстөк **222,0 миң сомго** жана **38,3 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратында* 2022-жылдын 2-февралындагы ПЖ №25 “Иштеген жылдары үчүн кызматтык маянага пайыздык үстөк акыларды төлөө үчүн мамлекеттик кызматтын жана муниципалдык кызматтын стажын эсептөө тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” Жарлыктын талаптары так сакталсын жана кызматкерлердин иштеген жылдары үчүн ашыкча пайыздык үстөк акы төлөөгө жол берилбесин.

Аныкталды жана корутунду

Кинематография департаментинде штаттык ырааттамасына ылайык, 11 мамлекеттик жарандык кызматчылар жана 2 техникалык тейлөөчү персонал иштейт. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ № 266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгы жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому сакталбастан, 2022-жылы **1 965,9 миң сомго** негизсиз белгиленбеген сый акы жана 2023-жылы **100,3 миң сомго** материалдык жардам катары төлөмдөр жүргүзүлгөн. Ошондой эле, *Аксы райондук маданият бөлүмүнүн* башчысына (мамлекеттик жарандык кызматчы) эмгек акы фондунан үнөмдөлгөн каражаттардын эсебинен **32,2 миң сомго** негизсиз сый акы чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кинематография департаментинин жана Аксы райондук маданият бөлүмүнүн мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана техникалык тейлөөчү персоналына Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ № 266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтомунун талаптары сакталбастан, материалдык жардам жана сый акы төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Жарлыктын 6-пункту сакталбастан, 2022-жылдын августунан тартып 2023-жылдын 31-декабрына чейин командировкада жүргөн мамлекеттик жарандык кызматкерлерге транспорттук чыгымдар үчүн (айына 2000 сом

өлчөмүндө) жана тамактануу үчүн (айына 5000 сом өлчөмүндө) негизсиз компенсациялык төлөмдөр жүргүзүлгөн, анын ичинде:

Кинематография департаментинде - 22,1 миң сомго (27 учур), Туризм департаментинде - 46,6 миң сомго, Аксы райондук маданият бөлүмүндө - 8,1 миң сомго, Баткен райондук маданият бөлүмүндө - 9,3 миң сомго (республикалык бюджеттин кирешесине которулган), Баткен областынын дене тарбия жана спорт башкармалыгында - 15,7 миң сомго (2024-жылдын сентябрында эмгек акыдан кармалып ордуна коюлган).

Сунуштама

Кинематография департаментинде, Туризм департаментинде, Аксы райондук маданият бөлүмүндө Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 1-августундагы ПЖ № 266 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматчыларына жана муниципалдык кызматчыларына эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” Жарлыгынын 6-пункту сакталбастан, командировкада жүргөн мамлекеттик жарандык кызматкерлерге транспорттук чыгымдар жана тамактануу үчүн төлөнгөн тиешелүү түрдө 22,1 миң сом, 46,6 миң сом жана 8,1 миң сом суммаларындагы компенсациялар кайтарылып берилсин, же кызматкерлердин эмгек акыларынан кармалсын.

Аныкталды жана корутунду

Жарлыктын 3-пунктунун 5-пунктчасы сакталбастан, **Баткен райондук маданият бөлүмүндө** өргүүгө чыккан 3 кызматкерге **41,0 миң сомго** ашыкча жөлөкпул чегерилип төлөнгөн. Ошондой эле, 3 кызматкердин өргүүсүн эсептөөдө компенсациялык суммаларды кошуп эсептөөнүн натыйжасында 33,5 миң сом ашыкча эсептелип төлөөлөр жүргүзүлгөн (*нактамай төлөмгө берилген квитанциялардын негизинде бюджетке ордуна коюлган*).

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 11-майындагы №343 токтому менен бекитилген, Иштин өзгөчө мүнөзү үчүн акы төлөнүүчү кошумча өргүү жыл сайын берилүүчү кызматкерлердин категорияларынын тизмесине кирбеген 2023-жылы **Кыргыз улуттук “Манас” атындагы театрынын** 7 (жети) кызматкерине 460,4 миң сомго эмгек акы жана 80,0 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%), ошондой эле **М. Жангазиев атындагы Кыргыз мамлекеттик куурчак театрынын** 31 (отуз бир) кызматкерине 268,4 миң сомго эмгек акы негизсиз чегерилип, төлөнүп берилген. Жалпы **728,8 миң сомго** эмгек акы жана **80,0 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөр.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2006-жылдын 11-майындагы №343 токтому менен бекитилген, Иштин өзгөчө мүнөзү үчүн акы төлөнүүчү кошумча өргүү жыл сайын берилүүчү кызматкерлердин категорияларынын тизмесине кирбеген **Кыргыз улуттук “Манас” атындагы театрынын** 7 (жети) кызматкерине 460,4 миң сомго эмгек акы жана 80,0 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөр (17,25%) жана

М. Жангазиев атындагы Кыргыз мамлекеттик куурчак театрынын 31 (отуз бир) кызматкерине 268,4 миң сомго эмгек акы негизсиз чегерилип, төлөнүп берүүгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Улуттук маданий борборунда Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 6-апрелиндеги №197 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарына караштуу мекемелерде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтому (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин от 2022-жылдын 1-августундагы № 434 токтому менен жокко чыгарылган), ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 180 “Маданият жана маалымат чөйрөсүндө мамлекеттик ведомствого караштуу жана мамлекеттик кызматкерлердин категорияларына кирбеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтому сакталбастан, 1 637,4 миң сомго токтомдордо каралбаган негизсиз сый акылар чегерилип төлөнгөн.

Ошондой эле 2022-жылы Улуттук маданий борборунун жетекчилигине-директорго жана 2 орун басарына 508,7 миң сомго ай сайын кошумча төлөмдөр негизсиз чегерилип төлөнгөн. Жалпы негизсиз төлөмдөр **2 146,1 миң сомду** жана Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү **370,2 миң сомду** түзгөн (17,25%).

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 6-апрелиндеги №197 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана мамлекеттик мекемелерде, анын ичинде аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарына караштуу мекемелерде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 180 “Маданият жана маалымат чөйрөсүндө мамлекеттик ведомствого караштуу жана мамлекеттик кызматкерлердин категорияларына кирбеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтомдорун талаптары сакталбастан, **Улуттук маданий борборунда** сый акыларды жана кошумча төлөмдөрдү 2 146,1 миң сомго жана 370,2 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрүн негизсиз чегерип, төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринде (мекемелердин тизмеси №4 тиркеме көрсөтүлөт) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобону жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегин (оор жумуштар, зыяндуу, кооптуу жана башка өзгөчө эмгек шарттарындагы

жумуштар, өзгөчө климаттык шарттардагы жумуштар) бекитүү жөнүндөгү” токтомунун талаптарын бузуу менен, жумуш ордуна аттестациялоо жүргүзүлбөстөн, аттестациялоонун натыйжалары жетекчилик тарабынан каралбастан жана тиешелүү буйрук таризделбестен, эмгек шарттарын жана коопсуздукту жакшыртуу боюнча эч кандай чаралар көрүлбөстөн, өзгөчө иштердин эмгек шарттары, оор жумуштар, зыяндуу, эмгек шарттары кооптуу жумуштардын жылдык тизмеги жана санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын протоколдору жок, ошондой эле компьютерде иштегендиги үчүн жалпы **5 922,5 миң сомго** негизсиз кошумча төлөмдөр, **102,0 миң сомго** Социалдык фондуна төгүмдөр чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин №4 тиркемеде берилген мекемелеринде Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2015-жылдын 27-апрелиндеги № 258 токтому менен бекитилген, “Оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн кошумча төлөмдү белгилөөнүн тартиби жөнүндө” жобонун жана Өзгөчө эмгек шарттарындагы жумуштардын типтүү тизмегинин талаптары так сакталып, оор жумуштар жана зыяндуу, же эмгек шарттары кооптуу жумуштар үчүн негизсиз кошумча төлөмдөрдү төлөө токтотулсун жана төлөмдөрдү төлөөгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратында* Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдагы 23-январындагы № 22 токтому менен бекитилген, (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы № 433 токтомуна ылайык күчүн жоготкон) 3-тиркемеси сакталбастан, техникалык тейлөөчүү кызматкерлердин кызматтык маяналары жогорулатып белгиленип, 2022-жылдын 7 ай аралыгында **229,3 миң сомго** ашыкча эмгек акы чегерилип төлөнүп берилген, Социалдык фондуна төгүмдөрү **39,6 миң сомду** түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 1-августундагы №433 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарын тейлеп иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөө шарттары жөнүндө” токтому кабыл алынгандан баштап, техникалык тейлөөчүү кызматкерлердин кызматтык маяналарынын өлчөмдөрү токтомдун негизинде эсептелип жүргүзүлүүдө.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратында* Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдагы 23-январындагы № 22 токтому менен бекитилген 3-тиркемеси сакталбастан, 2022-жылдын 7 ай аралыгында техникалык

тейлөөчүү кызматкерлердин кызматтык маяналарын жогорулатып, ашыкча эмгек акы төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде 2023- жылдын 1-сентябрында В.Югай деген жаран менен “eLeed” программасын тейлөө жана модернизациялоо боюнча программисттин ишин аткаруу үчүн жана 2023-жылдын 2-ноябрында А. Капаров менен Олимпиадалык резервдеги аймактык мектептин директору катары, ар бири менен 1 жылдык мөөнөткө эмгек келишимдери түзүлгөн. Чындыгында алар штаттан тышкары кызматкерлер катары узак мөөнөткө департамент тарабынан ишке алынган.

Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдарынын жана Кыргыз Республикасынын башка мамлекеттик органдарынын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналынын штаттык санынын чеги жөнүндө” токтомун жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-майындагы №264 токтому менен бекитилген, Кыргыз Республикасынын балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинин, балдар-өспүрүмдөр спорттук-адаптациялык мектеби, параолимпиадалык резервдеги балдар-өспүрүмдөр мектебинин, республикалык олимпиядалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектебинин типтүү штаттарын сактабастан, штаттан тышкаркы 2 кызматкер кармалган.

2022-2023 жылдары эмгек келишимдин негизинде иштеп келген 2 кызматкерге жалпы **672,2 миң сомго** бюджеттик сметанын эсебинен чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде мындан ары, штаттан тышкары эмгек келишимдин негизинде кызматкерлерди күтүүгө жол берилбесин.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-майындагы №264 токтому менен бекитилген, Кыргыз Республикасынын балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинин, балдар-өспүрүмдөр спорттук-адаптациялык мектеби, параолимпиадалык резервдеги балдар-өспүрүмдөр мектебинин, республикалык олимпиядалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектебинин типтүү штаттары сакталбастан, №9 тиркемеде көрсөтүлгөн мекемелерде **2 746,6 миң сомго** эмгек акы жана **331,4 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2024-жылдын 20-декабрындагы №776 токтому менен бекитилген, Балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинин, адистештирилген балдар-өспүрүмдөр олимпиадалык резерв мектебинин, балдар-өспүрүмдөр спорттук-адаптациялык мектебинин, балдар-

өспүрүмдөр паралимпиадалык резерв мектебинин типтүү штаттарына №9 тиркемеде берилген мекемелерде ылайык келтирилсин жана ашыкча штаттык бирдиктерди күтүүгө жол берилбесин.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 18-августундагы №495 токтому менен бекитилген, Балдардын музыкалык мектептеринин, балдардын искусство мектептеринин, балдардын көркөм өнөр мектептеринин типтүү чектелген штаттары сакталбастан, №9 тиркемеде көрсөтүлгөн мекемелерде **1 777,4 миң сомго** эмгек акы жана **306,8 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 18-августундагы №495 токтому менен бекитилген, Балдардын музыкалык мектептеринин, балдардын искусство мектептеринин, балдардын көркөм өнөр мектептеринин типтүү чектелген штаттарына №9 тиркемеде берилген мекемелер боюнча ылайык келтирилсин жана ашыкча штаттык бирдиктерди күтүүгө жол берилбесин.

Аныкталды жана корутунду

Кезектеги эмгек өргүүсүнө чыкканда тиешелүү өргүү алган ***министрликтин борбордук аппаратынын*** кызматкерлерине эмгек өргүүсүнүн мөөнөтүнөн мурда чыккан учурда эмгек акысын эсептөө үчүн иштеген жумуш убактысы эсепке алынып, эмгек акы төлөнүп берилген.

Муну менен бирге пайдаланылбаган өргүү күндөрү үчүн **339,0 миң сом** суммасында кошумча компенсация алынган, анын ичинде 2022-жылы 321,2 миң сом, 2023-жылы 17,8 миң сом. Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү **58,5 миң сомго** чегерилип төлөнгөн.

Мындай учурда Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 130-беренесине ылайык, пайдаланылбай калган өргүүнүн бөлүгү кызматкердин каалоосу боюнча ошол иш жылынын ичинде өзүнө ыңгайлуу мезгилде берилүүгө же кийинки иш жылы үчүн өргүүгө кошулууга тийиш. Же болбосо пайдаланылбаган өргүү үчүн компенсация төлөнүшү керек. Эмгек өргүүсүнүн мөөнөтүнөн мурда чыккан учурларда, министрликтин өргүүдөн чакыртып алуу боюнча буйруктарында бардык шарттар так жазылышы керек.

Аныгында пайдаланылбаган өргүү күндөрү үчүн өргүү акысы төлөнүп, андан тышкары 339,0 миң сомго компенсация да төлөнүп берилген. Же пайдаланылбаган өргүү күндөрү үчүн эки жолу эмгек акы төлөнгөн.

Сунуштама

Эмгек өргүүсүнүн мөөнөтүнөн мурда чыккан учурларда, эмгек өргүү акысын жана пайдаланылбаган өргүү үчүн компенсация, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин талаптарына ылайык чегерилип, төлөөсү жана эмгек өргүүсүнүн мөөнөтүнөн мурда чыккан учурларда, министрликтин өргүүдөн чакыртып алуу боюнча буйруктарында бардык шарттар так жазылышы камсыздалсын.

Аныкталды жана корутунду

Министрликтин *борбордук аппаратында* 2022-жылдын 18-июлундагы №378 буйругу менен бекитилген, “Өнүктүрүү жана материалдык камсыздоо фондунун каражаттарын пайдалануу тартиби жөнүндө” жобонун 3-главасын негизинде келген документтерди (каттарды) өз убагында аткарбагандыгы үчүн эмгек акыны 20%га чейин, кечигип келгендиги үчүн 10% га чейин, эскертүү үчүн 50%, сөгүш 100%га чейин чегерүүнү азайтуу каралган.

Бирок, жобонун талаптары сакталбастан, 2022-жылы жаза-чара колдонулган 22 кызматкерге 520,3 миң сом жана 2023-жылы жаза-чара колдонулган 45 кызматкерге 513,0 миң сом, Жалпы **1 033,3 миң сом** чегерилип, төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 18-июлундагы №378 буйругу менен бекитилген, “Өнүктүрүү жана материалдык камсыздоо фондунун каражаттарын пайдалануу тартиби жөнүндө” жобонун 3-главасы сакталбастан, *борбордук аппаратында* жаза-чара колдонулган кызматкерлерге эмгек акысын азайтуу менен чегерилбестен, төлөп берүүгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесин (Жумуш убактысын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашыпоого тийиш), 332- беренесин (Айкалыштырып иштөө боюнча адамдар үчүн иш берүүчү тарабынан белгиленүүчү жумуш убактысынын узактыгы күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашыпоого тийиш) жана 335- беренесин бузуулар жана дал келбестиктер:

- *Т. Океев атындагы “Кыргызфильм” улуттук киностудиясында* 2022-жылы 3 кызматкерге 0,75 % ставка менен кошумча эмгек акы төлөнүп берилген, же 0,25 %га ашыкча эсептелинип 77,5 миң сомго эмгек акы чегерилип, төлөнгөн. 2023-жылдан баштап кошумча эмгек акы төлөө токтотулган, эки кызматкер жумуш ордуна кеткен.

- *Дене тарбия жана спорт боюнча департаментине караштуу Спорттук курулмалар жана спорттук камсыздоо башкармалыгында* айкалыштырып иштегендери үчүн **71,0 миң сомго** ашыкча эмгек акы чегерилип, төлөнгөн.

- *Кыргыз Республикасынын Улуттук тарых музейинде* айкалыштырып иштөөдө 448,1 миң сомго ашыкча эмгек акы жана **77,3 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип, төлөнгөн.

- Негизги жумуш орду болгон Кыргыз улуттук “Манас” атындагы театрынын башкы бухгалтери *“Кырчын” журналынын редакциясында* айкалыштырып 0,5 ставкада бухгалтердин кызматына алынган. Бирок эмгек акысы 1 ставкага өлчөмүндө төлөнүп келген. 0,5 ставкасына негизсиз ашыкча

төлөнгөн эмгек акысы 2022-жылы **201,3 миң сомду**, 2023-жылы – **201,0 миң сомду** түзгөн. Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү тиешелүү 34,7 миң сомду жана 35,2 миң сомду түзгөн.

- **Т.Мияшов атындагы Ош облустук балдар китепканасында** негизги жумуш орду болгон Ош билим берүү институтунда А.Маматкалыл уулу 1,5 ставкада бухгалтер болуп иштейт, ошол эле учурда Ош облустук балдар китепканасында 0,5 ставка менен бухгалтердин ишин алып барып, эмгек акы алат. 2022-жыл жана 2023-жылдары китепкананын эсебинен А.Маматкалыл уулуна 217,9 миң сомго эмгек акы чегерилген. Ошондой эле, негизги жумуш орду болгон Г.Айтиев атындагы Ош балдар искусство мектебинин 1,5 ставка (жумасына 45 саат) жүктөмү менен М.Исаев мугалим болуп иштейт, ошол учурда 2022-жылдын февралында Ош облустук балдар китепканасына 1 ставкалык китеп мукабачысы (реставратор) кызматын ээлеп келген. 2022-2023-жылдарда М.Исаевге 340,2 миң сом эмгек акы чегерилген.

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99-беренесине ылайык, эгерде ушул Кодексте же башка мыйзамдарда башкача каралбаса, кызматкер башка иш берүүчү менен тышкы айкалыштырып иштөө шартында иш аткаруу үчүн эмгек келишимин түзүүгө укугу бар. Жумуш убактысын ченемдүү узактыгынын чегинен тышкары иштөө күнүнө 4 сааттан жана жумасына 20 сааттан ашпоого тийиш деп белгиленген.

4 саат 0,5 ставка болуп эсептелинет. А.Маматкалыл уулу эки мекемеде бардыгы болуп 2 ставканы ээлеп иштеп келет, М.Исаев болсо эки мекемеде 2,5 ставкада иштеп келет. Ошондуктан бул эки кызматкер китепканада айкалыштырып иштөөгө негизсиз алынышкан.

Жыйынтыгында китепкананын бюджеттик каражаттарынын эсебинен жогоруда көрсөтүлгөн 2 кызматкерге 2022- 2023-жылыдары жалпы 558,1 миң сомго эмгек акы жана 96,3 миң сомго Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн;

- **Чоң-Алай райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинин** директордун орун басары кызматынан директор кызматына которулгандыгына карабастан, 2022-жылдын апрель, май, июнь айларында 2 ставкада толук иштеген. Эмгек акыга негизсиз 0,5 ставка үчүн 28,4 миң сом чегерилип төлөнгөн;

- **Токтогул райондук маданият бөлүмүнүн** борборлоштурулган эсепканасынын айкалыштырып иштеген эсепчисине 2022-2023-жыл ичинде жалпысынан болуп 3,3 миң сомго айкалыштырып аткарган жумушуна иш стажы үчүн үчүн үстөк акы негизсиз чегерилип төлөнгөн;

- **А. Суюмбаев атындагы райондук балдар музыкалык мектебинде** короо шыпыргыч жана кызматтык жайларды тазалоочу кызматкерлерине 2022-2023-жылдары 1,5 ставкадан ашык 0,5 ставка берилип, **110,2 миң сомго** эмгек акы, **19,0 миң сомго** Социалдык фондуна төгүмдөр чегерилип төлөнгөн;

- **С. Маматов атындагы Өзгөн шаардык балдар музыкалык мектебинде** кароолчу кызматкерлерине 2022-2023-жылдарда 1,5 ставкадан

ашык 0,5 ставка берилип, **35,2 миң сомго** эмгек акы, **6,1 миң сомго** Социалдык фондуна төгүмдөр чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Т. Океев атындагы “Кыргызфильм” улуттук киностудиясында, Дене тарбия жана спорт боюнча департаментине караштуу Спорттук курулмалар жана спорттук камсыздоо башкармалыгында, “Кырчын” журналынын редакциясында, Кыргыз Республикасынын Улуттук тарых музейинде, Т. Мияшов атындагы Ош облустук балдар китепканасында жана Чоң-Алай райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде, Токтогул райондук маданият бөлүмүндө, А. Суюмбаев атындагы райондук балдар музыкалык мектебинде жана С. Маматов атындагы Өзгөн шаардык балдар музыкалык мектебинде Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 99 жана 332-беренелери сакталбастан, кызматкерлердин айкалыштырып иштешине жана эмгек акы төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

*Араван райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексинин 90-беренеси жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-майындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын балдар-өспүрүмдөр спорттук мектеби, олимпиядалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби, республикалык олимпиялык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу” токтомунун 31-пункту сакталбастан, **37,0 миң сомго** эмгек акы жана **6,4 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү чегерилип төлөнгөн.*

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Эмгек Кодексинин 90-беренеси жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 30-майындагы № 264 “Кыргыз Республикасынын балдар-өспүрүмдөр спорттук мектеби, олимпиядалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби, республикалык олимпиялык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу” токтомунун 31-пункту сакталбастан, Араван райондук балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде эмгек акы төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныктама жана корутунду

*Төмөндөгү көрсөтүлгөн мекемелерде эч бир ченемдик-укуктук актыларында каралбаган эмгек акылары бюджеттик каражаттардын эсебинен чегерилип төлөнгөн, анын ичинен: 2022-жылдын январь айында **Ш. Сыдыков атындагы Республикалык спорттук колледжинин** бардык кызматкерлерине атайын каражаттар эсебинен бир оклад өлчөмүндө негизсиз эмгек акы **87,5 миң сомго (15,1 миң сом Социалдык фондуна төгүмдөр)**, **Мөл булак” №167 бала бакчасында** негизсиз, эч кандай буйрук чыгарбастан, 3 кызматкерге негизсиз 5,0 миң сомдон 15,0 миң сомго эмгек акы төлөнгөн (2024-жылдын 20-ноябрында №340200022 дүмүрчөгүнүн негизинде 15,0 миң*

сом республикалык бюджеттин кирешесине төлөнгөн), **Б. Кыдыкеева атындагы Кыргыз мамлекеттик жаш көрүүчүлөр театрында** 2 (эки) кызматкерге (башкы бухгалиер жана кадр боюнча инспектор) эмгек акыга негизсиз 50% өлчөмүндө үстөк акы **166,8 миң сомго**, **М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп-интернатынын** директору кезектеги эмгек өргүүгө чыккан учурда ден соолукту чыңдоого жөлөкпул катары бюджеттик сметанын эсебинен **111,2 миң сом**, ошондой эле **Ч. Айтматов райондук мамлекеттик киностудиясында** ден-соолукту чыңдоого жөлөкпул **103,0 миң сом**, **Жумгал музыкалуу драма театрында** ден-соолукту чыңдоого жөлөкпул **215,2 миң сом**, **Жумгал районунун О. Орозалиев атындагы балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде** эмгек акы негизсиз ашык **380,5 миң сомго** төлөнүп берилген (аудиттен кийин 2024-жылдын 11-ноябрындагы №296100021; 296100023; 296100025 дүмүрчөктөрү аркылуу 380,5 миң сомго ордуна коюлган), **Г. Айтиев атындагы Кыргыз улуттук көркөм искусство музейинде** чет тилин билгендиги жана колдонгондугу үчүн 3 кызматкерге 2022-жылдын январь-март айларында негизсиз 5,5 миң сом суммасында 10% кошумча төлөм, **Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрында** 104,6 миң сомго сый акы жана 5,0 миң сомго материалдык жардам төлөнгөн.

Сунуштама

III. Сыдыков атындагы Республикалык спорттук колледжинин **М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп-интернатында** “Мөл булак” №167 бала бакчасында, **Б.Кыдыкеева атындагы Кыргыз мамлекеттик жаш көрүүчүлөр театрында**, **Ч. Айтматов райондук мамлекеттик киностудиясында**, **Жумгал музыкалуу драма театрында**, **Жумгал районунун О. Орозалиев атындагы балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде**, **Г. Айтиев атындагы Кыргыз улуттук көркөм искусство музейинде**, **Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрында** эч бир ченемдик-укуктук актыларында каралбаган эмгек жана үстөк акы, жөлөкпул төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныктама жана корутунду

“Кыргызтасмасы” киностудиясында 2022-жылга болгон “Эмгек акы долбоору” боюнча коммерциялык банктан эсебинин (выписка) маалыматына ылайык, 2024-жылдын 21-октябрына карата “Демир Банк” ЖАКнын “ДКИБ-Главный” филиалында **47,4 миң сом** өлчөмүндө бюджеттик каражаттар калгандыгы аныкталган.

Сунуштама

“Кыргызтасмасы” кино студиясы боюнча 2022-жылга “Эмгек акы долбоору” боюнча коммерциялык банктагы эсеп маалыматына ылайык, 2024-жылдын 21-октябрына карата “Демир Банк” ЖАКнын “ДКИБ-Главный” филиалында **47,4 миң сом** өлчөмүндө бюджеттик каражаттарды республикалык бюджеттин кирешесине кайтаруу камсыздалсын.

Аныктама жана корутунду

“Талас Байрагы” Талас облустук гезитинин редакциясында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-мартындагы № 180 “Мамлекеттик кызматчылардын категориясына кирбеген жана маданият, маалымат чөйрөсүндөгү мамлекеттик ведомстволук мекемелерде иштеген кызматкерлерге эмгек акы төлөөнүн шарттары жөнүндө” токтому менен бекитилген 11-тиркемеси сакталбастан, 2023-жылы курьер кызматын эселөө коэффициенти туура эмес коюлуп **13,7 миң сомго** ашык айлык чегерилип төлөнгөн. *(Аудиттин жүрүшүндө 13,7 миң сом кызматкердин эсебинен республикалык бюджеттин кирешесине которулган).*

Аныктама жана корутунду

Баткен райондук маданият бөлүмүндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2009-жылдын 22-декабрындагы №792 токтому менен бекитилген, “Он үчүнчү эмгек акыны эсептөө тартибинин” 5-пункту сакталбастан, он үчүнчү эмгек акыны эсептөөдө, 3 кызматкерге транспорттук чыгымдар жана тамактануу үчүн төлөнүүчү компенсацияны кошулуп эсептелинип 19,3 миң сомго ашыкча жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1999-жылдын 25-ноябрындагы № 642 токтому менен бекитилген, Эмгек акынын орточо өлчөмүн эсептөөнүн эрежелеринин талаптары сакталбастан, 3 кызматкердин өргүүсүн эсептөөдө, компенсациялык суммаларды кошуп эсептөөнүн натыйжасында **33,5 миң сом** ашыкча төлөнгөн *(33,5 жана 19,3 миң сом нактадай төлөмгө берилген квитанциялардын негизинде республикалык бюджеттин кирешесине которулган).*

Ошондой эле, **Жумгал музыкалуу драма театрынын** 2 кызматкерине **26,5 миң сомго** ашыкча өргүү, **4,6 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Баткен райондук маданият бөлүмүндө жана Жумгал музыкалык драма театрында он үчүнчү эмгек жана өргүү акылары Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 19-мартындагы № 123 “Он үчүнчү эмгек акыны эсептөөнүн тартибин бекитүү жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1999-жылдын 25-ноябрындагы № 642 токтому менен бекитилген, Эмгек акынын орточо өлчөмүн эсептөөнүн эрежелеринин талаптарына ылайык так эсептелип төлөнсүн.

Аныкталды жана корутунду

Таш-Көмүр шаардык балдар музыкалык мектебинде кызматкерлердин бир күндүк эмгек акысы 22,4 миң сом, Баткен окуясынан жабыркагандарга материалдык жардам катары Кыргыз Республикасынын Президентинин Баткен облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн эсебине 2022-жылдын 22-сентябрында которулуп, бирок кызматкерлердин эмгек акысынан кармалбай калган *(аудит учурунда тийиштүү кызматкерлердин эмгек акысынан кармалып, мекемеге калыбына келтирилген).*

Аныкталды жана корутунду

А. Жайнаков атындагы Баткен областтык музыкалык драма театрында кызматкерлерине жалпысынан 2022-2023-жылдары бюджеттик

сметанын эмгек акы беренесинен 7 005,1 миң сомго жана Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) 1 103,4 миң сомго эч негизи жок төлөмдөр жүргүзүлгөн, анын ичинен негизги 1,0 ставкага кошумча милдеттемелер көрсөтүлбөй туруп 0,5 ставка эмгек акы - 5 321,0 миң сомго, материалдык жардам - 607,8 миң сомго, сый акы - 1 076,3 миң сомго (*укуктук баа берүү үчүн А. Жайнаков атындагы Баткен областтык музыкалык драма театры боюнча аудиттин материалдары Баткен областтык прокуратурасына жиберилген*).

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 74-беренесинин (убактылуу ордун ээлөөнүн узактыгы 3 айдан ашпаш керек) талаптары сакталбастан, ***Токтогул райондук маданият бөлүмүнүн*** башчысынын милдетин аткаруу мөөнөтү 3 айдан ашкан жана 2022-жылы 13,0 миң сом төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 74-беренесинен ылайык, Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелерде убактылуу ордун ээлөө мөөнөтүнүн сакталышы көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1997-жылдын 25-июнундагы №377 “Кыргыз Республикасынын бийик тоолуу жана алыскы зоналарында жашаган жана иштеген адамдарга мамлекеттик колдоо көрсөтүү жөнүндө” токтому сакталбастан, Кадамжай шаары бийик тоолуу жана алыскы аймактардын калктуу конуштарынын катарына кирбегенине карабастан, ***Кадамжай райондук мамлекеттик киностудиясында*** 2022-2023 жылдары **65,1 миң сомго** кошумча эмгек акы жана **11,2 миң сомго** Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөрү (17,25%) чегерилип төлөнгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1997-жылдын 25-июнундагы №377 “Кыргыз Республикасынын бийик тоолуу жана алыскы зоналарында жашаган жана иштеген адамдарга мамлекеттик колдоо көрсөтүү жөнүндө” токтому сакталбастан, Кадамжай шаары бийик тоолуу жана алыскы аймактардын калктуу конуштарынын катарына кирбегенине карабастан, ***Кадамжай райондук мамлекеттик киностудиясында*** 2022-2023-жылдары кошумча эмгек акы төлөөгө жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Аудит камтыган мезгил аралыгында кызматкерлерге аванстар берилип, эмгек акы чегерүүдө, ал суммалар кармалган эмес, ***Жумгал райондук маданият бөлүмүндө*** **149,5 миң сомго** (*аудит аяктагандан кийин 149,5 миң сом ордуна коюлган*), ***Ысык-Көл облустук дене тарбия жана спорт***

башкармалыгында - 145,5 миң сомго, Жумгал райондук Чаек балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде - 3,9 миң сомго.

Сунуштама

Ысык-Көл облустук Дене тарбия жана спорт **башкармалыгында** аванс катары төлөнгөн 145,5 миң сом жана *Жумгал райондук Чаек балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде* 3,9 миң сом кызматкерлердин эмгек акысынан кармалсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 29-майындагы №278 “Маданият, искусство жана маалымат кинематография мекемелеринин кызматкерлери үчүн квалификациялык талаптарды бекитүү жөнүндө” токтому менен бекитилген, Кызматкерлер үчүн квалификациялык талаптарына ылайык келбеген, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринин тизмеси № 11 тиркемеде көрсөтүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 29-майындагы №278 “Маданият, искусство жана маалымат кинематография мекемелеринин кызматкерлери үчүн квалификациялык талаптарды бекитүү жөнүндө” токтому менен бекитилген, Кызматкерлер үчүн квалификациялык талаптарга ылайык келүүсү, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин № 11 тиркемеде берилген мекемелеринде текшерилип, тийиштүү чаралар көрүлсүн.

Кассалык, банктык жана казыналык операциялар боюнча

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2018-жылдын 28-мартындагы №166/51-6 токтому менен бекитилген “2018-2022-жылдарга карата Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча Мамлекеттик программаны” жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2023-жылдын 29-декабрындагы №737/67-7 токтому менен бекитилген “2023-2027-жылдарга Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча Мамлекеттик программанын” талаптары аткарылбастан *Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясынын* кассасынан 56,2 миң сом суммасында 2022-жылдын эмгек акыны төлөө боюнча накталай акча каражаттары менен кассалык операциялар жүргүзүлгөн.

Ошондой эле, *Спорттун олимпиадалык оюн түрлөрү жана “Жаштык” спорттук-массалык иш-чараларды өткөрүү боюнча дирекциясында* акы төлөнүүчү кызматтар жана ижара акысынан түшкөн накталай акча каражаттарын кабыл алуу боюнча кассалык операциялар 2022-жылы 1 053,0 миң сомго, 2023-жылы 1 229,6 миң сомго жүргүзүлгөн,

С. Ибраимов атындагы Ош улуттук драма театрында - 2 099,5 миң сомго, Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында - 1 839,7 миң сомго.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелерде Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын 2023-жылдын 29-декабрындагы №737/67-7 токтому менен бекитилген, 2023-2027-жылдарга Кыргыз Республикасында накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн көбөйтүү боюнча Мамлекеттик программанын аткарылышына көзөмөл жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 токтому менен бекитилген, “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” жобонун 3, 4-пункттары сакталбастан, ***А.Малдыбаев атындагы В.И. Ленин ордендүү Кыргыз улуттук опера жана балет театрында, Түп райондук маданият бөлүмүндө*** мөөнөттүү өтүп кекен жана талап кылынбаган **70,1 миң сом** жана **4,2 миң сом** суммасындагы каражат республикалык бюджетке которулуп берилген эмес.

Сунуштама

А. Малдыбаев атындагы В.И. Ленин ордендүү Кыргыз улуттук опера жана балет театрында жана Түп райондук маданият бөлүмүндө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 токтому менен бекитилген, “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” жобонун 4-пунктуна ылайык, депозиттик эсептен талап кылынбаган 70,1 миң сом жана 4,2 миң сом бюджеттин кирешесине которулсун.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 5-июлундагы №335 токтому менен Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 токтому менен бекитилген “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” жобого толуктоолор киргизилген, аны менен бюджеттик мекемелердин атайын эсептин каражаттарына алынуучу башка каражаттардын тизмесине жатаканаларда жашоо жана коммуналдык тейлөө чыгымдарын жабуу үчүн акы киргизилген.

Демек, 2023-жылдын 18-июлуна чейин (расмий жарыялоо күнү) студенттер тарабынан ***К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториянын*** жатаканасында жашагандыгы үчүн акы ченемдик-укуктук актылары жок эле төлөнүп келген. Жатаканада жашоодон түшүүлөр 18-жылдын 2023-июлуна чейин 2022-2023-жылдары 3 183,5 миң сомду түзгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринде Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 29-сентябрындагы № 626 токтому менен бекитилген “Казыналыктын бирдиктүү эсеп системасындагы депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” жобого ылайык, атайын эсептин каражаттарына алынуучу башка каражаттардын тизмесине киргизилген гана акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүү көзөмөлгө алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 131-беренесинин 2-пункту сакталбастан, түшкөн кирешелер бирдиктүү казыналык эсептен тышкары, **Улуттук “Манас-Ордо” комплексинде 380,9 миң сом** мекеменин кассасынан түздөн-түз чыгымдалган.

Сунуштама

Улуттук “Манас-Ордо” комплексинде Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 131-беренесинин 2-пунктунун талаптарына ылайык, бирдиктүү казыналык эсептен тышкары чыгымдалган, кызмат көрсөтүүлөрдөн түшкөн 380,9 миң сом республикалык бюджеттин кирешесине которулсун.

Командировкалык чыгымдардын нормаларынын жана алардын ордун толтуруу тартибинин сакталышы

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин борбордук аппараты боюнча

- Министрликтин 14.09.2022-жылдын 14-сентябрындагы №247 буйругунун негизинде министрдин орун басары Ч. Эсенгул уулу жана этностор аралык мамилелер бөлүмүнүн башчысы И.Ж. Эшимбеков Нидерланд Королдугунун Гаага шаарына 28-сентябрдан 1-октябрга чейин 2022-жылы 4 күнгө командировкага жиберилген. ЕККУнун улуттук азчылыктар иштери боюнча Жогорку комиссарынын катына ылайык, анын кеңсеси өкүлдөрдүн жол киресин жана ал жакта жашап турушун уюштурат, ошондой эле буга байланыштуу бардык чыгымдарды жабат деп белгиленген. Ага карабастан, аларга 4 күн үчүн суткалык акы төлөө чыгымдары ар бирине 22,1 миң сомдон же **44,2 миң сом** төлөнгөн.

- Министрликтин 2022-жылдын 26-мартындагы № 65 буйругунун негизинде министр А.К. Жаманкулов, эл аралык байланыштар жана инвестицияларды тартуу бөлүмүнүн башчысы Н.А. Омүрзакова жана министрдин жардамчысы С.М. Боркеев Түркия Республикасынын Бурса шаарына 2022-жылдын 29-мартынан 1-апрелине чейин иш сапарга жиберилген. Бардык чыгымдар Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан белгилеген доллардын курсу боюнча эсептелинген эмес. Натыйжада үч кызматкерге **7,5 миң сомго** ашыкча командировкалык чыгымдары төлөнүп берилген.

- Министрликтин 21.10.2022-жылдын 21-октябрындагы № 580 буйругунун негизинде министр Максutow А.А., эл аралык байланыштар жана инвестицияларды тартуу бөлүмүнүн башчысы Н.А. Молдошева, басма сөз кызматынын бөлүм башчысы А. А. Асанбаева, министрдин жардамчысы Майрамбек уулу М. жана эл аралык байланыштар жана инвестицияларды тартуу бөлүмүнүн жетектөөчү адиси М. А. Соляной Казакстан Республикасында Кыргыз Республикасынын Маданият күндөрүн өткөрүү үчүн Астана шаарына иш сапарына жөнөтүлгөн. Көрсөтүлгөн адамдардын ичинен аванстык отчеттор Н. Молдошева жана М. А. Соляной тарабынан гана берилген, бардыгы 508,7 миң сомго. Алар тапшырган отчетторго А.А. Максutowдун, А.А. Асанбаеванын жана М. Майрамбек уулу М. командировкалык чыгымдары дагы киргизилген.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 119-пункту сакталбастан, А.А. Максutowдун, А.А. Асанбаеванын жана М. Майрамбек уулу М. командировкалык чыгымдар жөнүндө өзүнчө аванстык отчеттор тапшырылган эмес.

Сунуштама

- *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин борбордук аппараты боюнча* Түркия Республикасынын Бурса шаарына иш сапарга барган 3 кызматкерине 7,5 миң сомго жана Нидерланд Королдугунун Гаага шаарына иш сапарга барган 2 кызматкерине 44,2 миң сомго ашыкча төлөнүп берилген командировкалык чыгымдар ордуна коюлсун;

- Командировкалык чыгымдар боюнча аванстык отчеттор Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун талаптарына ылайык тапшырылсын.

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелери боюнча

- **Аныкталды жана корутунду**

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруу тартиби жөнүндө” токтомунун талаптары сакталбастан, командировкалык чыгымдар жалпы **661,0 миң сомго** № 10 тиркемеде көрсөтүлгөн министрликтин мекемелеринде ашыкча төлөнгөн (*аудиттин жүрүшүндө 215,9 миң сом орудна коюлган, калдыгы 445,1 ми сом*).

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2008-жылдын 26-августундагы № 471 “Командировкалык чыгымдардын нормаларын белгилөө жана алардын ордун толтуруунун тартиби жөнүндө” токтомунун жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы

№ 1-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары так сакталып, 445,1 миң сом суммасында ашыкча жана негизсиз төлөнгөн командировкалык чыгымдар *№ 10 тиркемеде берилген министрликтин мекемелеринин* кызматкерлеринен өндүрүлүп, ордуна коюлсун.

Чарбалык чыгымдар боюнча отчет берүүчү жактар менен эсептешүүлөр
Аныкталды жана корутунду

Талас шаарынын футбол боюнча жаш өспүрүм балдардын спорттук мектебинде Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 11-июлундагы №2-б буйругу менен бекитилген “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жобонун 304-пункту сакталбастан, 3 кызматкердин **16,1 миң сомго** дебитордук карыздары, авансалык отчеттор берилбестен, негизсиз эсептен чыгарылган. *(Аудиттин жүрүшүндө 16,1 миң сом кызматкерлердин эсебинен республикалык бюджеттик кирешесине которулган)*. Ошондой эле, *Талас облусунун жаштар иштери, дене тарбия жана спорт башкармалыгында* авансалык отчеттор убагында тапшырылбай, колдонулбай калган **8,3 миң сом** кассага кайтарылган эмес. *(Аудит учурунда кызматкерлердин эсебинен 8,3 миң сом кассага кайтарылган)*.

Аныкталды жана корутунду

К. Жантөшев атындагы Ысык-Көл облустук музыкалык-драма театрында спектакль коюу үчүн отчеттуулукка алынган **136,7 миң сомго** жүргүзүлгөн чыгымдарга тастыктоочу документтер берилген эмес жана хореографиялык бий коюлган эместигине карабастан хореографка негизсиз **78,5 миң сом** которулган.

Сунуштама

К. Жантөшев атындагы Ысык-Көл облустук музыкалык-драма театрында отчет берүүгө алынган 136,7 миң сом акча каражаты жана күнөөлүү адамдар тарабынан театрдын хореографына которулган 78,5 миң сом акча каражаттары ордуна коюлсун

Аныкталды жана корутунду

Ак-Суу районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде жалпы **313,3 миң сом** сапар чыгымдарына аванстык отчет тапшырылган эмес. *Ак-Талаа райондук мамлекеттик киностудиясында* отчеттуулукка алынган **16,4 миң сом** тастыктоочу иш кагаздары жок чыгышталган. *(Аудит учурунда 16,4 миң сом 2024-жылдын 23-октябрындагы №353800185 дүмүрчөгү менен ордуна коюлган)*.

Товардык-материалдык баалуулуктардын
жана негизги каражаттардын эсебин жүргүзүү
Аныкталды жана корутунду

Аудит учурунда жүргүзүлгөн инвентаризациянын жыйынтыгы боюнча Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелеринде **322,1 миң сомго** жетишпестиктер жана **285 475,7 миң сомго** бухгалтердик баланска кириштелбеген мүлктөр жана ТМБ аныкталган. Алардын ичинен 260,8 миң сомго жетишпестиктер ордуна коюлган жана 223 641,9 миң сомго мүлктөр жана товардык материалдык баалуулуктар бухгалтердик баланска кириштелген. Ордуна коюлбаган жетишпестиктердин суммасы 61,3 миң сомду жана кириштелбеген мүлктөрдүн жана товардык материалдык баалуулуктардын наркы 61 833,8 миң сомду түзөт. (Мекемелердин тизмеси № 12-тиркемеде көрсөтүлгөн).

Сунуштама

№ 12 тиркемеде көрсөтүлгөн министрликтин мекемелеринде 61,3 миң сомдук ордуна коюлбаган жетишпестиктерди жана наркы 61 833,8 миң сомдук кириштелбеген мүлктөрдү жана товардык-материалдык баалуулуктарды ордуна коюу жана бухгалтердик баланска алуусу камсыздалсын.

Аныкталды жана корутунду

Сокулук райондук киностудиясында эч негизсиз **1 296,8 миң сомго** негизги каражаттар эсептен чыгарылган *(аудит учурунда бухгалтердик эсепте чагылдырылып ордуна коюлган)*.

Аныкталды жана корутунду

Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиктин балансынан **“Кырчын” журналынын редакциясына** баланстык наркы 1 989,0 миң сом болгон, 2018-жылы чыгарылган, РАФ-4 автоунаасы 2022-жылы берилген.

“Кырчын” журналынын редакциясынын жетекчилиги Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фондунун жана жогору турган органдын макулдугу жок туруп, 2023-жылдын 27-январында кызматтык пайдалануу үчүн, мамлекеттик менчикке тиешелүү РАФ-4 автоунаасы “Кыргызстан элдеринин ассамблеясы” коомдук уюмуна өткөрүлүп берилген.

Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасынын 2024-жылдын 13-декабрындагы №309 буйругунун негизинде, РАФ-4 автоунаасы редакциянын балансынан Иш башкармасына өткөрүлүп берилген.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы № 694 токтому менен бекитилген, “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” нускаманын талаптарына ылайык келбестен, Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринде жана уюмдарында (мекемелердин тизмеси №1 тиркемеде берилген) 2023-жылдын жыйынтыгы менен **10 637,5 миң сомго** товардык-материалдык баалуулуктардын (чарба жана кеңсе буюмдары, запастык бөлүктөр, отун запастары, тамак-аш продуктылары, дагы

башка чийки заттар жана материалдар) ашыкча запастарын жана **14 914 ,1 миң сомго** дебитордук карыздарды эсепке алуу жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине:

2023-жылдын жыйынтыгы боюнча №1 тиркемеде берилген Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринде жалпы 10 637,5 миң сомго товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарынын жана 14 914,1 миң сомго дебитордук карыздардын пайда болушунун себептерине талдоо жүргүзүлсүн. Жылдын аягында товардык-материалдык баалуулуктардын ченемден ашыкча запастарынын жана дебитордук карыздардын пайда болушуна жол берилбесин.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине:

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 3-ноябрындагы № 694 токтому менен бекитилген, “Бюджеттик мекемелерди финансылоодо жылдык отчеттор боюнча эсептөөлөрдө товардык-материалдык баалуулуктардын нормативден ашыкча запастарын жана каражатта калдыктарын эсепке алууну жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө” нускамага ылайык, 2025-жылы Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин №1 тиркемеде берилген мекемелерин каржылоодо 2023-жылдын аягына карата 10 637,5 миң сомго товардык-материалдык баалуулуктардын ашыкча запастарын жана 14 914 ,1 миң сомго дебитордук карыздар, аларды 2024-жылы өздөштүрүүсүн эске алуу менен, эсепке алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Мамлекеттик тарыхый музейинин жетекчисинин буйругунун негизинде комиссия түзүлүп, музей баалуулуктарынын факт жүзүндө бар экендиги текшерилген. Текшерүүнүн жыйынтыгында мамлекеттик музейлерде жайгашкан музей баалуулуктарын эсепке алуу жана сактоо боюнча нускаманы бузуу менен, 2013-жылдын 1-февралына карата музей буюмдарынын жоголгон жана бузулган фактылары, эсепке алуу документтеринде каттоодон өтпөгөн буюмдар аныкталган.

Музей коллекциясынын жоголгондугу тууралуу тергөө органдарын билдирүү боюнча Кыргыз Республикасынын Маданият жана туризм министрлигинин коллегиясынын 2013-жылдын 29-мартындагы чечими кабыл алынган. Бирок, бүгүнкү күндө министрликте жоголгон баалуулуктарды калыбына келтирүү боюнча эч кандай маалымат жок.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Улуттук тарых музейинин тарыхый булактарынын жана баалуулуктарынын, музей буюмдарынын жана коллекцияларынын атайын эсепке алуу-сактоо документтеринде катталышына текшерүү жана алардын иш жүзүндө болушуна инвентаризация жүргүзүлсүн.

Ижара мамилелери

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын “Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” кодексинин 101-беренесинин 2-пункту аткарылбай, мүлктү ижарага берүүдөн түшкөн **1 406,9 миң сомго** каражаттар республикалык бюджеттин кирешесине которулган эмес. Аудит учурунда 47,5 миң сом которулган, калдыгы 1 356,4 миң сом (№ 5 тиркемеде мекемелердин тизмеси көрсөтүлгөн).

Сунуштама

“Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Кодексинин 101-беренесинин 2-пунктуна ылайык Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин № 5 тиркемеде берилген мекемелери боюнча 1 356,4 миң сом ижара акысы республикалык бюджеттин кирешесине которулсун.

Аныкталды жана корутунду

“Кыргызтасмасы” киноборборунда “Альфа Телеком” ЖАКсынын ижара боюнча дебитордук карызы (6 айга) жалпы **58,7 миң сомду** түзгөн жана **Т. Сатылганов атындагы Кыргыз улуттук филармониясында** 4 ижарачынын ижара боюнча дебитордук карызы аудит учуруна чейин 1 640,6 миң сом суммасында төлөнбөй келет.

Сунуштама

“Кыргызтасмасы” кино борбору боюнча “Альфа Телеком” ЖАКынан 58,7 миң сом, **Т. Сатылганов атындагы Кыргыз улуттук филармониясы** боюнча 4 ижарачыдан 1 640,6 миң сом суммаларындагы ижара акылары боюнча дебитордук карыздар өндүрүлүп, республикалык бюджеттин кирешесине которуу камсыздалсын.

Аныкталды жана корутунду:

5 ижарачы менен түзүлгөн келишимдердин негизинде, ээлеген аянтына жараша 2023-жылы ижарачылардан коммуналдык кызматтары үчүн **Т.Сатылганов атындагы Ош областтык китепкананын** атайын каражаттар эсебине 60,0 миң сом которулган. Бирок, китепкананын 2023-жыл коммуналдык кызматтар үчүн акылар бюджеттик каражаттар боюнча сметанын эсебинен гана которулган.

Сунуштама

- **Т. Сатылганов атындагы Ош областтык китепканасы** боюнча 2023-жылы ижарачылардан коммуналдык кызматтары үчүн атайын каражаттар эсебине которулган 60,0 миң сом республикалык бюджеттин кирешесине которулсун;

- Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелери мамлекеттик мүлктү ижарага берүүдө, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-сентябрындагы № 183 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик мүлктү ижарага берүү тартиби жөнүндө” жобонун талаптары так сакталсын.

Аныкталды жана корутунду

Сокулук маданият бөлүмүндө 2022-2023-жылдарга ижарага алган бөлмөлөр үчүн ижара акыларын өз убагында төлөбөгөндүгү үчүн аудит учурунда, ижара келишимдеринин шарттарына ылайык, **14,2 миң сомго** туум эсептелинген, анын ичинен ижарачы У.Ш. Аймамбетовго - 7,4 миң сом жана ижарачы Д. Ш. Рысалиевага - 6,8 миң сом.

Сунуштама

Сокулук маданият бөлүмүндө аудит учурунда кечиктирилген ижара акыларына 14,2 миң сомго эсептелген туумдар ижарачы У.Ш. Аймамбетовдон жана Д.Ш. Рысалиевадан өндүрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз улуттук “Манас-Ордо” комплексинде Талас районунун прокуратурасынын 2024-жылдын 13-февралынын №11/1-24 “Ченемдик укуктук актыларынын бузулушун четтетүү тууралуу” сунуштамасына ылайык, 2022-2023-жылдары Улуттук комплекстин жерлеринин ижарачыларынан түшкөн 558,6 миң сом каражаттар толугу менен Талас райондук прокуратурасынын депозиттик эсебине 2024-жылдын 15-февралында которулган.

Бирок, Кыргыз Республикасынын “Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” кодексинин 101-беренеси аткарылбай, республикалык бюджетке которулган ижара акыларынын 70 пайызы, же **391,0 миң сом**у, ижарага берилген мүлктү кармоого жана оңдоого, ошондой эле материалдык-техникалык базаны өнүктүрүүгө Улуттук “Манас-Ордо” комплексине кайтарылган эмес. Финансы министрлиги тарабынан бюджеттик комплекстин сметасына каралып кошумча каржылоо болгон эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги менен бирдикте, “Салыктык эмес кирешелер жөнүндө” Кыргыз Республикасынын кодексинин 101-беренесине ылайык, *Кыргыз улуттук “Манас-Ордо” комплекси* тарабынан республикалык бюджетке которулган ижара акыларынын 70 пайызы, же 391,0 миң сом, 2025-жылы бюджеттен кошумча каржылоо берүү боюнча маселеси каралсын.

Дебитордук жана кредитордук карыздар

Аныкталды жана корутунду

Министрлик берген маалыматтарга жана финансылык отчетторуна ылайык, 2022-жылдын 31-декабрына карата бюджеттик каражаттарынын эсебинен пайда болгон дебитордук карыз 51 644,9 миң сомду жана кредитордук карыз - 151 849,0 миң сомду түзгөн. 2023-жылдын 31-декабрына карата бюджеттик каражаттарынын эсебинен пайда болгон дебитордук карыз 406 048,4 миң сомду жана кредитордук карыз - 121 384,0 миң сомду түзгөн.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 1-сентябрындагы №163-тескемесине ылайык 300 000,0 миң сом Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты

министрлигинин ведомстволук мекемелердин материалдык техникалык базасын чындоого, ошондой эле чыгармачыл союздарды колдоого бөлүнүп берилген. Дебитордук карыздын олуттуу өсүшү фонддун эсебинен сатып алуулар жылдын аягында жүргүзүлгөндүктөн, аванстык төлөмдөрдүн эсебинен келип чыккан.

Ошондой эле, дебитордук карыздын көбөйүшүнүн себептеринин бири “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбастан, сатып алууларды жүргүзүүдө аванстык төлөмдөрдүн суммасы (алдын-ала төлөө) келишимдердин жалпы суммасынын 10 пайызынан ашыкча которуп берүүдөн пайда болгон карыздар болуп эсептелет.

Министрлик тарабынан доонун эскирүү мөөнөтү өтүп кеткен, өндүрүү үчүн реалдуу эмес дебитордук карыздар боюнча ар бир мекеме боюнча так эсеп жүргүзүлбөйт. Бүгүнкү күндө мындай карыз дебитордук карыздын жалпы көлөмүндө канча сумманы түзөрү, аларды өндүрүү боюнча кандай иштер жүрүп жатканы тууралуу маалымат жок.

	Дебитордук жана кредитордук карыздар	31.12.2023-ж миң сом	Абалы
1	КР Президентинин Резервдик фонду	125 035,4	2024-жылы жабылды
2	Капиталдык ремонт жана сатып алуулар	154 993,6	2024-жылы жарым-жартылай
3	Кино өндүрүшү	36 152,4	2024-жылы жабылды
4	Кийим тигүү	12 871,8 8	2024-жылы жабылды
5	Учурдагы ремонт	10 355,8	2024-жылы жабылды
6	Тамак-аш азыктары	3 810,6	2024-жылы жабылды
7	Кызматтар (коммуналдык, транспорттук ж.б.)	33 057,9	2024-жылдын отчету консолидация болгондон кийин карыздардын калдыгы чыгарылат
8	Запастар (ККМ, чарбалык, канцел. товарлар, көмүр, медикаменттер)	9 554,1	2024-жылдын отчету консолидация болгондон кийин карыздардын калдыгы чыгарылат
9	Командировкалык чыгымдар	3 853,1	2024-жылдын отчету консолидация болгондон кийин карыздардын калдыгы чыгарылат
10	Эмгек акы (соц.фонд сметанын 1 статьясы - 4 259,6, киреше салыгы - 2 604,4, профсоюздук төгүмдөр - 204,3)	666,5	2024-жылдын отчету консолидация болгондон кийин карыздардын калдыгы чыгарылат
11	Жетишпестиктер жана уурдоолор	5 652,3	
	Бардыгы	406 048,4	
	Бардык кредитордук карыз	121 384,0	

2023-жылдын аягына карата маданият, маалымат, Спорт жана жаштар саясаты министрлиги боюнча кем чыгуулар жана уурдоолор боюнча сумма 5 652,3 миң сомду түздү, анын ичинен "Сулайман-Тоо" улуттук тарыхый - археологиялык музей комплексинде 3 090,0 миң сом жана спорт департаментинде 2 562,3 сом уурдалган.

“Сулайман-Тоо” музейи боюнча башкы эсепчи М.А. Айтиевага карата кылмыш иши 2020-жылы акча уурдоо боюнча козголгон. учурда Ош шаардык ички иштер башкармалыгы тарабынан иш токтотулган. Спорт департаментинин борбордук аппаратынын кассасынан 2 047,1 миң сом суммадагы акча 2016-жылы уурдалганы аныкталган, кылмыш иши козголуп, күнөөлүү жактар соттолгон, бирок уурдалган акча каражаты өндүрүлгөн эмес. Ал эми “Ынтымак” балдар спорт мектебинде 2014-жылы 515,2 миң сом акча каражаты уурдалган. Кылмыш иши күнөөлүү адамдарды издөөгө байланыштуу токтотулган.

Сунуштама

- Доонун эскирүү мөөнөтү өтүп кеткен, өндүрүү үчүн реалдуу эмес дебитордук карыздар тууралуу ар бир мекеме боюнча так эсеп жүргүзүү жана аларды өндүрүү иштери кандай жүрүп жатканы жөнүндө маалымат талап кылынсн;

- Өндүрүү үчүн реалдуу эмес дебитордук карыздардын суммаларын баланстан эсептен чыгаруу Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы №1-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 314-пунктуна ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелерде 2023-жылдын 31-декабрына карата **28 101,8 миң сомго** дебитордук карыз бухгалтердик эсептен жашырылгандыгы аныкталган (*аудит учурунда 19 456,3 миң сомго бухгалтердик эсепте көрсөтүлгөн, калдыгы - 8 645,5 миң сом*). Ошондой эле, **311,2 миң сомго** кредитордук карыз бухгалтердик эсептен жашырылган (*аудит учурунда 27,9 миң сомго бухгалтердик эсепте көрсөтүлгөн, калдыгы – 283,3 миң сом*). (Мекемелердин тизмеси №7 тиркемеде берилген).

Сунуштама

8 645,5 миң сом суммасындагы жашырылган дебитордук карыздар жана 283,3 миң сом суммасындагы кредитордук карыздар №7 тиркемеде берилген Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелери боюнча бухгалтердик эсепке алынып, тийиштүү жактар менен эсептешүүлөр жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Ак-Суу районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде эмгек акылары боюнча 2023-жылы **324,3 миң сомго** дебитордук карыздар бухгалтердик эсеп менен эмгек акы чегерүү боюнча эсептер ортосунда дал келбестиги аныкталган.

Сунуштама

Ак-Суу районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде эмгек акылары боюнча 2023-жылы 324,3 миң сомго дебитордук карыздар боюнча бухгалтердик эсеп менен эмгек акы чегерүү боюнча эсептер ортосундагы дал

келбестиктерди карап чыгып, тийиштүү оңдоп-түзөөлөр жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Жумгал райондук Чаек балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинин бухгалтердик эсебинде эч кандай тастыктоочу документтери жок эле 59,9 миң сом суммасындагы кредитордук карыз чагылдырылган.

Сунуштама

Жумгал райондук Чаек балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинин бухгалтердик эсебинде 59,9 миң сом суммасындагы кредитордук карыздын пайда болушунун аныктыгын тастыктоо боюнча тиешелүү иштер жүргүзүлсүн.

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-б жана 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-б буйруктары менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү жөнүндө” жобонун талаптарын бузуулар жана дал келбестиктер

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 312-пунктуна ылайык, аванстык төлөмдөрдүн (алдын-ала төлөө) суммалары подрядчы тарабынан аванстык төлөмдүн суммасына банктык кепилдик берилген шартта, келишимдин жалпы суммасынын 10 пайызынан ашпоого тийиш. Банктык кепилдик аванстык төлөм толук тындырылганга чейин күчүндө калат. Мамлекеттик сырды коргоо, өзгөчө кырдаалдарга, улуттук коопсуздук жана коргоо, ошондой эле Бириккен Улуттар Уюму тарабынан түзүлгөн уюмдар (өкүлчүлүктөр) аркылуу дары-дармек каражаттары жана медициналык буюмдар, билим берүү уюмдары үчүн окуу материалдары түздөн-түз байланышкан товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу келишимдерин түзүүдө келишимдин суммасынын 10 пайызынан көп аванстык төлөмдөр (алдын ала төлөө) каралышы мүмкүн.

Ал эми, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын жана 11-июлундагы № 2-Б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 312-пунктуна ылайык (2023-жылдын 5-октябры № 6-Б буйругу менен киргизилген өзгөртүүлөрдөн кийин), контрактты (келишимди) түзүүдө:

- жумуштарды аткарууга жана кызматтарды көрсөтүүгө авансалык төлөмдөрдүн өлчөмү контракттын (келишимдин) суммасынан **10 пайызга** чейин белгиленет;

- товарларды берүүгө, чийки заттарды жана материалдарды сатып алууга байланышкан жумуштарды аткарууга, Бириккен Улуттар Уюму тарабынан түзүлгөн уюмдар (өкүлчүлүктөр) аркылуу дары-дармек каражаттарын жана

медициналык буюмдарды, ошондой эле билим берүү уюмдары үчүн окуу материалдарын сатып алууга **аванстык төлөмдүн өлчөмү контракт (келишим) түзүүдө тараптар тарабынан белгиленет.**

Жогоруда көрсөтүлгөн жоболордун 312-пункту сакталбастан, №14-тиркемеде көрсөтүлгөн мекемелерде сатып алууларды жүргүзүүдө, жеткирүүчүлөргө жана подрядчыларга ашыкча аванстык төлөмдөр **56 929,1 миң сомго** жана 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-Б буйругуна киргизилген өзгөртүүлөрдөн кийин **129 668,7 миң сомго** 10 пайыздан ашыкча аванстык төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуштама

- Дебитордук карыздардын пайда болушуна жол бербөө максатында, *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин борбордук аппаратында жана мекемелеринде* сатып алуулардын негизинде түзүлгөн келишимдерде аванстык төлөмдөрдүн өлчөмү Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун 312-пунктуна ылайык белгиленип, төлөнүшү көзөмөлгө алынсын;

- Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы №137-Б жана 2023-жылдын жана 11-июлундагы № 2-Б буйруктары менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жоболордун 312-пунктун бузууга жол берген кызмат адамдардын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

-Жобонун 127-пунктунун талаптары сакталбастан, “Художественный фонд” ЖЧКсына 10 427,6 миң сомго монумент тургузуу, “Феникс консалтинг” ЖЧКсына 186,3 миң сомго программалык камсыздоо үчүн сатып алуулар Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин **борбордук аппаратынын** баланстык эсебине негизги каражаттар катары алынбай, мезгилдин чыгымдары катары эсептен чыгарылган.

Ошондой эле, “Художественный фонд” ЖЧКсы тарабынан 25 020,6 миң сомго Астана шаарында Манастын айкелин тургузуу боюнча долбоорлоо-курулуш жана монтаждоо аткарылган иштери жана кызматтары жана 34 228,4 миң сомго Астана шаарына Манастын эстелигин постамент куруу боюнча аткарылган иштери үчүн, жалпы 59 249,0 миң сомго негизги каражаттар катары борбордук аппараттын баланстык эсебине алынган эмес.

- Сокулук райондук маданият бөлүмүндө 2023-жылы 105,5 миң сомго 2 даана компьютердик комплект бухгалтердик эсепте негизги каражаттарды кириштелбей, иш жүзүндөгү чыгымдар катары эсептен чыгарылган (аудиттин жүрүшүндө бухгалтердик эсепте негизги каражаттар катары чагылдырылган).

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-б буйругу менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү жөнүндө” жобонун 127-пунктуна ылайык, 10 427,6 миң сомго монумент тургузууга, 186,3 миң сомго программалык камсыздоону сатып алууга, Манастын эстелигин курууга сарпталган чыгымдар негизги каражаттар катары Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин *борбордук аппаратынын* баланстык эсебине алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Манас райондук балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде, 70,0 миң сомдук 2 даана телевизор бухгалтердик эсепте негизги каражаттар катары эсепке алынбай, баасы аз, арзан баалуу жана тез керектен чыгуучу буюмдар катары эсепке алынган (аудит учурунда бухгалтердик эсепте ондоп-түзөөлөр жүргүзүлгөн), Ошондой эле **Нарын райондук маданият бөлүмүндө 85,0 миң сомго** сатылып алынган эмеректер, арзан баалуу жана тез керектен чыгуучу буюмдар катары кириштелген (аудит учурунда бухгалтердик эсепте ондоп-түзөөлөр жүргүзүлгөн).

Аныкталды жана корутунду

Жобонун 6-главасынын §6 параграфынын талаптары сакталбастан, *К.Медетбеков атындагы Талас облустук музыкалык-драма театрында* 2022-жылы демөөрчүлөрдүн каражаттарынын эсебинен сатылып алынган 10 160,0 сомдук механизмдер менен жабдуулардын баасы бухгалтердик эсепке болгону 8 053,9 миң сомго кириштелген, тактап айтканда негизги каражаттарынын баасы 2 106,1 миң сомго төмөндөтүлүп эсепке алынган (аудит учурунда бухгалтердик эсепте тийиштүү ондоп-түзөөлөр жүргүзүлгөн).

Аныкталды жана корутунду

Жобонун 138-пунктуна ылайык, жеткирүүгө жана түшүрүүгө кеткен алгачкы сарптоолор, монтаждоо жана орнотуу сарптоолору негизги каражаттардын алгачкы наркына киргизилет деп белгиленген. **Улуттук маданий борборунда** 2022-жылдын 31-августунда Кыргыз Республикасынын Эгемендүүлүк күнүнө карата өткөрүлгөн иш-чараларга жеке ишкер Р.С. Кочкорбаевдан 2022-жылы кол өнөрчүлөрдүн дүкөндөрү, араба жана этно дарбаза курууга 1 490,0 миң сомго материалдар жана кызматтар сатылып алынган. Негизги каражаттар катары баланстык эсепке 881,2 миң сомдук материалдардын гана баасы алынган. 608,8 миң сомго негизги каражаттарды жеткирүүгө жана жумушчу абалына келтирүүгө түздөн-түз тийиштүү ар кандай сарптоолор негизги каражаттардын наркына киргизилген эмес.

Сунуштама

Улуттук маданий борборунда 608,8 миң сомго негизги каражаттарды жеткирүүгө жана жумушчу абалына келтирүүгө түздөн-түз тийиштүү ар кандай сарптоолор негизги каражаттардын наркына киргизилип, баланстык эсепке алынсын.

Аныкталды жана корутунду

Ысык-Көл облустук телерадиокомпаниясында жобонун 167-пунктуна ылайык, баасы 50,0 миң сомдон жогорку негизги каражаттарды эсептен чыгарууда бюджеттик каражаттардын башкы тескөөчүсүнүн уруксаты менен чыгышталат. Бирок **666,9 миң сомго** негизги каражаттар уруксатсыз эсептен чыгарылган. (Аудит учурунда чыгышталган негизги каражаттар баланска кириштелген).

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 137-б жана 2023-жылдын 11-июлундагы № 2-Б буйруктарынын негизинде бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчетту жүргүзүү боюнча” жобонун талаптары сакталбастан:

- **Министрликтин борбордук аппараты** боюнча бюджеттик сметанын 31113190 “Башка курулмалар” беренесинен сарпталуучу чыгымдар монумент тургузуу үчүн “Художественный фонд” ЖЧКсына 10 427,6 миң сом, Астана шаарында Манастын айкелин тургузуу боюнча долбоорлоо-курулуш жана монтаждоо иштери үчүн “Художественный фонд” ЖЧКсына 59 249,0 миң сом 2215 - беренесинин эсебинен чыгымдалган;

- сметанын 31132 “Материалдык эмес активдер” беренесинен сарпталуучу чыгымдар, “Феникс консалтинг” ЖЧКсына 186,3 миң сомго программалык камсыздоону сатып алуу 2215 “Башка товарларды жана кызматтарды сатып алуу” беренесинин эсебинен чыгымдалган;

- **К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында** Ысык-Көл облустук телерадиокомпаниясына иш сапарына жөнөтүлгөн кызматкерине 126,0 миң сом жол кире чыгымдары төлөнүп берилген (командировкалык башка чыгымдар чакыруучу тарабынан каржыланган). Чыгымдар сметасынын 2211-беренесинин 221112100 элементинин ордуна жол кире чыгымдары 2214 “Башка транспорттук кызматтар” беренесинин эсебинен төлөнгөн.

(Аудит учурунда Консерватория тарабынан 22.11.2024-жылдагы №89 төлөм тапшырмасы менен максаттуу эмес пайдаланган 126,0 миң сом республикалык бюджетке которулган);

- **Ысык-Көл облустук олимпиадалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби** сметанын 2121 “Социалдык фондуна төгүмдөр” беренесинен сарпталуучу чыгымдар, Эмгекчилердин ден соолугун чыңдоо фондуна (2%) 2111 “Эмгек акы” беренесинин эсебинен **30,0 миң сомго** чыгымдалган;

- **Түп райондук маданият бөлүмүндө** сметанын 3111 “Имараттар жана курулуштар” беренесинен сарпталуучу чыгымдар” 2221 “Имараттарды учурдагы ондоп-түзөө” беренесинин эсебинен **500,0 миң сомго** чыгымдалган;

- **К. Жантөшев атындагы Ысык-Көл облустук музыкалык-драма театрында** сметанын 3112 “Машиналар жана жабдуулар” беренесинен жабдууларды сатып алуу үчүн сарпталуучу чыгымдар 2222 “Учурдагы чарбалык максаттар үчүн буюмдарды жана материалдарды алуу” беренесинин эсебинен **1 632,0 миң сомго** чыгымдалган жана **Жумгал райондук**

мамлекеттик кинодирекциясында 2215 “Башка товарларды жана кызматтарды сатып алуу” беренесинин эсебинен **530,0 миң сомго** чыгымдалган.

Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 131-беренесине ылайык, ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин аткарылышына мониторингди, бюджет аралык трансферттерди жана мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан каржылык тартипти жана ушул Кодекстин жоболорунун сакташын кошуп алганда, бюджеттик ассигновалиердин максаттуу пайдаланылышына контролду жүзөгө ашырат.

Бирок, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин тейлөөчү регионалдык казыналыктары тарабынан төлөм документтерине көзөмөл жүргүзүлбөстөн, сметалардын беренелеринин максатына туура келбеген төлөмдөр жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине

- тейлөөчү регионалдык казыналыктар тарабынан төлөм документтерине көзөмөл жүргүзүлбөстөн, атайын каражаттар эсебинин сметаларынын беренелеринин максатына туура келбеген, төлөмдөрдү жүргүзгөндүгү үчүн, тиешелүү регионалдык казыналыктардын кызматкерлеринин жоопкерчилиги каралсын.

- “Кыргыз Республикасынын 2023-жылга республикалык бюджетти жана 2024-2025-жылдарга болжолу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 16-беренесине ылайык тиешелүү иш чаралар жүргүзүлсүн.

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелерде бюджеттик жана атайын каражаттар эсебинен чыгымдар сметасынын тиешелүү беренелери боюнча максаттуу багытына ылайык келбеген чыгымдарды жүргүзүүгө жол берилбесин жана көзөмөл күчөтүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Жобонун талаптары сакталбастан, 2023-жылдын жыйынтыгы менен бухгалтердик эсепте, мамлекеттик социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча түзүлгөн отчеттордун көрсөткүчтөрү иш жүзүндөгү чегерилген суммадан **1 323,5 миң сомго** аз болгон, анын ичинен: *Аламүдүн райондук №2 балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде 76,6 миң сом жана Аламүдүн райондук маданият бөлүмүндө 1 246,9 миң сом.*

Сунуштама

Аламүдүн райондук №2 балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде жана Аламүдүн райондук маданият бөлүмүндө социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча түзүлгөн отчеттор менен иш жүзүндөгү чегерилген

суммалардын айырмасы такталып, отчеттуулукка тиешелүү ондоп-түзөөлөр жүргүзүлсүн.

**“Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу
төгүмдөрүнүн тарифтери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын
Мыйзамынын жана Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин
сакталышы**

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 74 жана 88-беренелеринин жана “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 12-беренесинин жана 2020-жылдын 17-июлундагы №385 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүн эсептөөнүн жана төлөөнүн тартиби жөнүндө” нускаманын талаптары сакталбастан, берилген материалдык жардам жана сый акылардан киреше салыгы (10%) жана социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү (10 %, 17,25%), республикалык бюджеттин кирешесине **88,2 миң сом** жана Социалдык фондунун бюджетине **750,3 миң сом** которулган эмес. *(Аудит учурунда Социалдык фондунун бюджетинин кирешесине 3,2 миң сом жана республикалык бюджеттин кирешесине 8,5 сом которулган).* (Мекемелердин тизмеси №6 тиркемеде көрсөтүлөт).

Сунуштама

-Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 74 жана 88-беренелеринин, “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 12-беренесинин талаптары сакталбастан, атайын каражаттар эсебинен берилген материалдык жардамдан жана сый акылардан киреше салыгы жана социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү, республикалык бюджеттин кирешесине эсеп менен 79,7 миң сомго жана Социалдык фондунун бюджетине 747,1 миң сомго чегерилип которулбагандыгы боюнча сунуштама, тиешелүү иш алып баруу жана чараларды көрүү үчүн, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматына сунуштама жөнөтүлсүн. (Мекемелердин тизмеси №6 тиркемеде көрсөтүлөт).

- Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин мекемелеринде Кыргыз Республикасынын Салык кодексине жана “Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтери жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык, берилген материалдык жардам жана сый акылардан киреше салыгы (10%) жана социалдык камсыздандыруу

төгүмдөрү (10 %, 17,25%), республикалык бюджеттин кирешесине жана Социалдык фондунун бюджетине чегерилиши камсыздалсын.

Автотранспорттук каражаттарынын чыгымдары боюнча

Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы № 366 буйругу менен бекитилген, автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу материалдарды чыгымдоонун линиялык ченемдерин пайдалануу жана аларды эсептөө эрежесинин негизинде автотранспорттук каражаттарга күйүүчү-майлоочу материалдар чыгымдоо нормалары Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан, министрликке караштуу мекемелерге эсептелип, бекитилип берилген эмес.

Мисалга алсак: *Улуттук маданий борборунда, К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында, С. Ибраимов атындагы Ош улуттук драма театры, Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында, Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясында.*

Аныкталды жана корутунду

- *Улуттук маданий борборунда* Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2018-жылдын 25-декабрындагы № 2-Б жана 2023-жылдын 11-июлундагы №137 буйруктары менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунда бухгалтердик эсепти жана финансылык отчеттуулукту жүргүзүү боюнча” жоболордун 246-пункту сакталбастан, жол баракчалары тиешелүү түрдө таризделбей күйүүчү-майлоочу материалдарды эсептен чыгарылып келген;

- *Токтогул райондук маданият бөлүмүндө 14,8 миң сомго* 214 литр бензин кимге берилгендиги жана кайсыл автоунаага колдонулганы боюнча жолдомо баракчалары түзүлбөстөн, негизсиз чыгышталган.

Сунуштама

- Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2015-жылдын 30-декабрындагы № 366 буйругу менен бекитилген, Автомобиль транспортунда отунду жана майлоочу материалдарды чыгымдоонун линиялык ченемдерин пайдалануу жана аларды эсептөө эрежесинин негизинде тиешелүү хронометражды жүргүзүү жана автотранспорттук каражаттар боюнча күйүүчү-майлоочу материалдардын чыгымдалышынын линиялык ченемдерин министрликтин мекемелерине эсептеп-бекитүү боюнча иш-чаралар жүргүзүлсүн;

- *Улуттук маданий борборунда, Токтогул райондук маданият бөлүмүндө* Кыргыз Республикасынын Финансы Министрлигинин 2024-жылдын 22-январындагы № 1-Б жана 2023-жылдын 11-июлундагы №137 буйруктары менен бекитилген, “Мамлекеттик башкаруу секторунун уюмдары тарабынан бухгалтердик эсепти уюштуруу жана

жүргүзүү боюнча” жобонун 246-пунктуна ылайык, жол баракчалары тиешелүү түрдө таризделбестен күйүүчү-майлоочу материалдарды эсептен чыгарууга жол берилбесин.

- *Токтогул райондук маданият бөлүмүндө 14,8 миң сомго негизсиз чыгышталган бензин күнөөлү адамдардын эсебинен ордуна коюлсун.*

Электр жана жылууулук энергиялары белгиленген ченемдеринин (лимиттер) сакталышы

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Энергетика министрлигинин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2022-жылдын 23-августундагы №91-13/138 буйругуна жана Кыргыз Республикасынын Министрлер кабинетинин 2023-жылдын 5-апрелиндеги № 158-т тескемесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-2023-жылдарга карата 2022-жылдын 29-декабрындагы №752 жана 2023-жылдын 21-ноябрындагы №880 буйруктары менен белгиленген ченемдер (лимиттер) сакталбастан, министрликке караштуу мекемелерде ашыкча электр жана жылууулук энергиясы пайдаланылганы аныкталган, жыйынтыгында бюджеттик каражаттардын **7 702,0 миң сомго** ашыкча чыгымдалышына алып келген. (Мекемелердин тизмеси №2 тиркемеде көрсөтүлөт).

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин буйруктарында электр жана жылууулук энергия гана боюнча лимиттер бекитилип берилген, сууну пайдалануу жана агынды сууларды кабыл алуу боюнча лимиттер бекитилбегендиктен, 2022-2023 жылдарга сууну керектөө боюнча чыгымдарды көбөйүү тенденциясы байкалат. Мисалга алсак, ***Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында*** 2022-жылы чыгашалар 43,0 миң сомду түзгөн болсо, 2023-жылы 60,1 миң сомду түзгөн, ***“К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында*** 2022-жылы 149,3 миң сомду, 2023-жылы 163,3 миң сомду түзгөн, ***С. А. Чуйков атындагы Кыргыз мамлекеттик көркөм окуу жайында*** 2022-жылы 153,3 миң сомду, 2023-жылы 248,6 миң сомду түзгөн, ***Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында*** 2022-жылы 88,3 миң сомду, 2023-жылы - 307,5 миң сомду түзгөн.

Кээ бир мекемелер боюнча, мисалга алсак, ***Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу “Ынтымак” олимпиадалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби жана Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык оюн түрлөрү жана “Жаштык” спорттук-массалык иш-чараларды өткөрүү боюнча дирекциясы, Ш. Сыдыков атындагы Республикалык спорттук колледжи*** боюнча жогоруда көрсөтүлгөн буйруктарда электр жана жылууулук энергиясын пайдалануу боюнча лимиттери белгиленип берилген эмес.

Сунуштама

- Бюджеттик каражаттарды үнөмдүү чыгымдоо жана электр энергиясын керектөө максатында Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2022-жылдын 29-декабрындагы № 752 буйругунда белгиленген электр жана жылуулук энергиясын керектөө лимиттери так сакталсын, лимиттер министрликке караштуу бардык мекемелерде белгиленсин.

- Министрликтин мекемелерине сууну пайдалануу жана агынды сууларды кабыл алуу боюнча лимиттерди белгилеп берүү жагы каралсын.

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө”

Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын сакталышы

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 1-пунктунда *“Сатып алуулардын жол-жоболорун жүргүзүү үчүн сатып алуучу уюм сатып алуулар бөлүмүн түзөт же бул милдеттерди өзүнүн бөлүмдөрүнүн бирине жүктөйт”* деп көрсөтүлгөн.

Мыйзамдын жогорудагы талаптары так сакталбай, *Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде, Кыргыз мамлекеттик С.А. Чуйков атындагы көркөм сүрөт окуу жайында, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында, Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында, Чүй областтык камералык оркестринде, К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында, “Кырчын” журналынын редакциясында* сатып алуу бөлүмү түзүлгөн эмес же бөлүмдөрдүн бирине жүктөлгөн эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 1-пунктунун талаптары сакталбастан, *Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде, Кыргыз мамлекеттик С.А. Чуйков атындагы көркөм сүрөт окуу жайында, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында, Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында, Чүй областтык камералык оркестринде, К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында, “Кырчын” журналынын редакциясында* сатып алуу бөлүмү түзүлбөй же бөлүмдөрдүн бирине жүктөлбөй туруп, мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүгө жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин талаптары сакталбай, *Чүй областтык камералык оркестринде* 2023-жыл үчүн сатып алуулар планы түзүлгөн эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин талаптары сакталбастан, *Чүй областтык камералык оркестринде* 2023-жыл үчүн сатып алуулар планын түзбөгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин 7-пунктунун талаптары сакталбай:

- ***К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында*** 2022-жыл үчүн сатып алуулар планында каралбаган сатып алуулар “Машиналар жана жабдуулар” беренеси боюнча 173,5 миң сомго жана “Өсүмдүктөрдү алуу” беренеси боюнча 59,9 миң сомго, бардыгы 223,4 миң сомго жүргүзүлгөн;

- ***Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында*** “Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” беренеси боюнча иш жүзүндөгү сатып алуулардын көрсөткүчтөрү пландык көрсөткүчтөрдөн 9,7 миң сомго ашып кеткен;

- ***“Жааштык” спорттук-массалык иш чараларды өткөрүү боюнча дирекциясында*** “Дары-дармектерди алуу” беренеси боюнча 4,7 миң сомго, “Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” беренеси боюнча 5 584,1 миң сомго иш жүзүндөгү сатып алуулардын көрсөткүчтөрү пландык көрсөткүчтөрдөн ашып кеткен. Ошондой эле, сатып алуулар планында каралбаган “Тамак-аш азыктарын сатып алуу” беренеси боюнча 9 681,0 миң сомго сатып алуулар жүргүзүлгөн;

- ***Дене тарбия жана спорт департаментине карааштуу Спорттун олимпиадалык эмес түрлөрү боюнча дирекциясында*** 2022-2023-жылдар үчүн сатып алуулар планында каралбаган сатып алуулар “Ижара акысы” беренеси боюнча 270,0 миң сомго жана 360,0 миң сомго жүргүзүлгөн. Ошондой эле, 2022-2023-жылдар үчүн “Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” беренеси боюнча 2 098,4 миң сомго, “Тамак-аш азыктарын алуу” 5 459,7 миң сомго жана 6 688,0 миң сомго, “Байланыш кызматтар” 6,1 миң сомго иш жүзүндөгү сатып алуулардын көрсөткүчтөрү пландык көрсөткүчтөрдөн ашып кеткен.

- ***Дене тарбия жана спорт департаментине карааштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясында*** “Учурдагы иш үчүн буюмдарды жана материалдарды сатып алуу” беренеси боюнча 32,8 миң сомго иш жүзүндөгү сатып алуулардын көрсөткүчтөрү пландык көрсөткүчтөрдөн ашып кеткен.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин 7-пунктунун талаптары сакталбастан, *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында, “Жааштык” спорттук-массалык иш чараларды өткөрүү боюнча дирекциясында* сатып

алуулар планында каралбаган сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан:

- *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында* А.А. Олжобаев менен 2023-жылдын 10-майындагы №1 келишими түзүлүп, 45 адамдан турган оркестрди Өзбекстанга жеткирүү үчүн;

- *Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясында* спорттук иш-чараларды уюштурууга жана өткөрүүгө, ошондой эле “Тамак-аш азыктарын сатып алуу” беренеси боюнча 70903,8 миң сомго;

- *Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу спорттун олимпиадалык эмес түрлөрү боюнча дирекциясында* спорттук иш-чараларды уюштурууга жана өткөрүүгө, ошондой эле “Тамак-аш азыктарын сатып алуу” беренеси боюнча 11838,9 миң сомго;

- *“Жаштык” спорттук-массалык иш чараларды өткөрүү боюнча дирекциясында* 9681,0 миң сомго;

- *“Ынтымак” олимпиадалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби* 1701,2 миң сомго сатып алуулар мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан, *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында, “Жаштык” спорттук-массалык иш чараларды өткөрүү боюнча дирекциясында* 9681,0 миң сомго, *“Ынтымак” олимпиадалык резервдеги адистештирилген балдар-өспүрүмдөр мектеби* 1701,2 миң сомго, *Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясында* 70903,8 миң сомго, *Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу спорттун олимпиадалык эмес түрлөрү боюнча дирекциясында* 11838,9 миң сомго мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн туруп, сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу спорттун олимпиадалык эмес түрлөрү боюнча дирекциясы “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 10-пунктчасын бузуу менен тиешелүү конкурстарды өткөрбөстөн “Газпром-балдарга” дене тарбия-ден соолукту чыңдоо комплекси” МИСи менен спорттук иш-чараларды өткөрүү үчүн залды жана чечинүүчү жайды 630,0 миң сомго ижарага берүү келишими түзүлгөн. “Газпром-балдарга” дене тарбия-ден соолукту чыңдоо комплекси МИСи Кыргыз Республикасынын ченемдик

укуктук актыларында аныкталган товарларды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу, берүү, аткаруу же көрсөтүүлөрдү бир гана “Газпром-балдарга” дене тарбия-ден соолукту чыңдоо комплекси МИСи жүзөгө ашыра турган мекеме эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 10-пунктчасынын талаптарын бузуу менен мамлекеттик сатып алууларды жүргүзгөн, ***Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык эмес түрлөрү боюнча дирекциясынын*** кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасында “бекитилген бюджетке же чыгымдар сметасына ылайык чыгымдар беренесинде каралган суммага карабастан, товарлардын, жумуштардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн электрондук каталогу аркылуу жыл ичинде чыгымдардын ар бир беренеси боюнча 200 000 сомго чейин сатып алууда” деп көрсөтүлгөн.

Бирок мыйзамдын жогорудагы талаптарын бузуу менен ***“Кыргызсериал” чыгармачылык-өндүрүштүк бирикмеси” мамлекеттик мекемеси*** бюджеттик каражаттардын эсебинен “Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” беренеси боюнча 12,0 миң сомго жана атайын каражаттардын эсебинен “Башка товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу” беренеси боюнча 723,4 миң сомго, жалпы 735,4 миң сомго ашык чыгымдаган.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасынын талаптары сакталбастан, ***“Кыргызсериал” чыгармачылык-өндүрүштүк бирикмеси” мамлекеттик мекемесинде*** ар бир берене боюнча 200,0 миң сомдон ашык сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасынын талаптары сакталбастан, ***Жети-Өгүз районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде*** 221,5 миң сомго, ***Нарын облустук телерадиокомпаниясы*** 106,1 миң сомго, ***Ат-Башы райондук маданият бөлүмү*** 316,1 миң сомго, ***М.Рыскулов атындагы Нарын облустук музыкалык-драма театрында*** 1164,4 миң сомго кулактандыруу веб-порталына жарыяланбастан бир булактан сатып алуу ыкмасына менен мамлекеттик сатып алуулар жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасынын талаптары сакталбастан, ***Жети-Өгүз районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинде, Нарын облустук телерадиокомпаниясында, Ат-Башы райондук***

маданият бөлүмүндө, *М. Рыскулов атындагы Нарын облустук музыкалык-драма театрында* кулактандыруулар веб-порталга жайгаштырылбастан, бир булактан сатып алуу ыкмасы менен мамлекеттик сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 12-пунктчасынын талаптарын бузуу менен *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясы* “Кыргыз Республикалык майыптар коому” коомдук бирикмеси менен 2022-жылдын 20- жана 21-сентябрында 145,0 миң сомго келишими баалардын преysкуранты Монополияга каршы жөнгө салуу кызматынын макулдашуусу жок түзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 12-пунктчасынын талаптары сакталбастан, *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында* 145,0 миң сомго келишимди “Кыргыз Республикалык майыптар коому” коомдук бирикмеси менен баалардын преysкурантын Монополияга каршы жөнгө салуу кызматынын макулдашуусу жок түзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү” тартибинин 22-пунктун бузуу менен бир булактан методун колдонууда *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясы:*

- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 1-сентябрындагы №163 Тескемеси менен берилген музыкалык аспаптарды 13 191,2 миң сом суммасында сатып алууларды жүргүзүүдө;
- 2023-жылдын 20-сентябрындагы №15 келишимине ылайык, “Пиано Септима” ЖЧКсынан 24 500,0 миң сомго элиталык концерттик рояльди сатып алууда, бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү” тартибинин 22-пунктунун талаптары сакталбастан, *К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында* 13 191,2 миң сом суммасындагы музыкалык аспаптарга, ошондой эле 24 500 миң сомго элиталык концерттик рояльга сатып алууларды жүргүзүүдө, бааларга мониторинг жүргүзбөгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген “Мамлекеттик сатып

алуулар жол-жоболорун жүргүзүү” тартибинин 22-пунктун бузуу менен бир булактан методун колдонууда *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин борбордук аппараты* 2022-жылы 4 855,0 миң сомго жана 6 537,2 миң сомго, 2023-жылы 80 261,7 миң сомго жана 76 225,0 миң сомго (КР Президентинин фондунун эсебинен), *Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театры* 2023-жылдын 20-декабрындагы №1 келишимине ылайык микроавтобусту сатып алууда, *М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп интернатында* 573,2 миң сомго, *Улуттук маданий борбору* 28 423,3 миң сомго бааларга мониторинг жүргүзүлгөн эмес.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү” тартибинин 22-пунктунун талаптары сакталбастан, *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин борбордук аппаратында* - 85 116,7 миң сомго, *Бабур атындагы Ош мамлекеттик өзбек академиялык музыкалык драма театрында* - 2 500,0 миң сомго, *М. Абдраев атындагы Республикалык атайын музыкалык орто мектеп интернатында* - 573,2 миң сомго сатып алууларды жүргүзүүдө, бааларга мониторинг жүргүзбөгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасында “Техникалык өзгөчөлүктөрдү жана алдын ала бюджетти көрсөтүү менен берилген өтүнмөлөрдүн негизинде, сатып алуулар планын түзүү учурунда жана кулактандырууну жарыялоонун алдында (сатып алууларды пландоо, планын түзүү этабында, алкактык макулдашууну түзүүдө жана бир булактан сатып алууда) сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзөт” деп көрсөтүлгөн.

Бирок, №15 тиркемеде көрсөтүлгөн Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин уюмдарында айрым сатып алуулар боюнча, сатылып алынуучу товарлардын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөрдүн рыногуна мониторинг жүргүзүлбөстөн, жалпы 13 122,9 миң сомго сатып алуулар жүргүзүлгөн.

Сунуштама

Мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүдө, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 9-беренесинин 2-пунктунун 1-пунктчасынын талаптары так сакталсын жана отчеттун №15 тиркемесинде берилген Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин уюмдарында мамлекеттик сатып

алууларды жүргүзүүдө бузууларга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Ысык-Көл районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектеби 2022-2023-жылдары үчүн баардык мамлекеттик сатып алуулар боюнча “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22- жана 50-беренелеринин талаптарын бузуу менен *Берүүчүнүн сунушуна кепилдикти камсыз кылуу жана Контрактты аткарууну кепилдик камсыздоо* талаптары аткарылган эмес. Мекеменин депозиттик эсебинде 2022-2023-жылдар үчүн каражаттардын кыймылы болгон эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22- жана 50-беренелеринин талаптары сакталбастан, сатып алууларда, жабдуучунун сунушуна кепилдикти камсыз кылуусу жана контрактты аткаруунун кепилдик камсыздоосу талап кылынбастан, сатып алууларга жол берген *Ысык-Көл районунун балдар-өспүрүмдөр спорттук мектебинин* кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 50-беренесинин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү тартибинин” 104-пунктунун талаптары сакталбастан, ***“Кырчын” журналынын редакциясында*** 307,0 миң сомго, ***Чүй областтык китепканасы*** 160,0 миң сомго контрактты аткаруунун кепилдик камсыздоосу талап кылынган эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 50-беренесинин жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-сентябрындагы №489 токтому менен бекитилген, “Мамлекеттик сатып алуулар жол-жоболорун жүргүзүү” тартибинин 104-пунктунун талаптары сакталбастан, сатып алууларда, жабдуучудан контрактты аткаруунун кепилдик камсыздоосу талап кылынбай, сатып алууларга жол берген ***“Кырчын” журналынын редакциясынын, Чүй областтык китепканасынын*** кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Т. Океев атындагы “Кыргызфильм” улуттук киностудиясы 2023-жылдын 11-, 12-, 26-декабрларында “Джей Си Групп Кей Джи” ЖЧКсы менен 56 069,6 миң сомго 3 келишимдер кино өндүрүшүнө зарыл болгон техникаларды сатып алуу үчүн түзүлүп, келишимдин шарттары аткарылбай, жабдуулар убагында жеткирилген эмес. Натыйжада 3 келишим боюнча **2 791,7 миң сом** суммасында айып төлөмү эсептелинген. Айып төлөмдөр 2024-жылдын 10-октябрында №267 жана 25-декабрындагы №231 төлөө тапшырмалары менен 2 731,8 миң сом жана 59,9 миң сом суммаларында республикалык бюджеттин кирешесине которулган.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 17-пунктчасында *“Сатып алуучу уюм/Агент төмөнкү учурларда бир булактан сатып алуу методун колдонууга укуктуу: театралдык оюн-зоок уюму, музей, клубдук мекеме, кинематография уюму, маданияттын башка уюму, маданият чөйрөсүндөгү билим берүү мекемеси, телерадиоберүү уюму тарабынан конкреттүү жеке жактан же конкреттүү жактардан-сценарийдин авторунан, артист-аткаруучудан, балетмейстерден, теле-же радиoproграмманы алып баруучудан, дизайнерден, дирижерден, драматургдан, машыктыруучудан, композитордон, концертмейстерден, либреттонун авторунан, кино, видео, үн жазуу операторунан, жазуучудан, акындан, режиссердон, репетитордон, скульптордон, хореографтан, хормейстерден, сүрөтчүдөн жана башка чыгармачыл кызматкерден адабияттын же искусствонун чыгармаларын жаратууга же аткарууга болгон кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууда, ошондой эле конкреттүү жеке жактан же болбосо юридикалык жактан декорацияларды, сахна костюмдарын (анын ичинде баш кийимдерди жана бут кийимдерди) жана декорацияларды жана костюмдарды жасоо үчүн зарыл материалдарды, ошондой эле ушул пунктта көрсөтүлгөн уюмдар тарабынан чыгармаларды жаратуу жана (же) аткаруу үчүн зарыл театр реквизиттерин, бутафорияларды, гримди, постижёрдук буюмдарды, театралдык куурчактарды даярдоо жана берүү боюнча жумуштарды сатып алууда”* деп көрсөтүлгөн.

Бирок, **Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театры** тарабынан мыйзамдын талаптары аткарылбай, 17-беренесинин 3-пунктунун 17-пунктчасына тиешеси жок сатып алуулар (тигүү машиналарын сатып алуу жана видео байкоо камераларын орнотуу) жалпы 587,1 миң сомго жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 17-пунктчасы сакталбастан, **Т. Абдумомунов атындагы Кыргыз улуттук академиялык драма театрында** 587,1 миң сомго сатып алууларга жол берген кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Тогуз-Торо райондук маданият бөлүмүндө №231219420375891 музыкалык инструменттерди сатып алуу боюнча жарыяланган конкурстун жыйынтыгында “Бекташ Грант” ЖЧКсы жеңүүчү болуп, 2023-жылдын 26-декабрында №58 келишими 437,4 миң сомго түзүлгөн. Бирок конкурстук документтерде белгиленген квалификациялык талаптарга ылайык келбей, 80,0 миң сомдук Core i7-1255U ноутбуктун ордуна, Dell Core i5 43,6 миң сомдук ноутбугу алып келгендиги аныкталган. Жыйынтыгында “Бекташ Грант” ЖЧКсы квалификациялык талаптарга жооп бербей, 36,4 миң сом акча

каражатын республикалык бюджетке 2024-жылдын 1-октябрындагы №407200001 квитанциясы менен которулган.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен 80,0 миң сомдук Core i7-1255U ноутбуктун ордуна, квалификациялык талаптарга жооп бербеген Dell Core i5 43,6 миң сомдук ноутбуктун кабыл алган кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22-статьясынын 6-пунктун бузуу менен “Ак-Деңиз” ЖЧКсына 20,9 миң сом, “Беркман” ЖЧКсына 20,4 миң сом, “Ысык-Көл Ак-Деңиз” ЖЧКсына жана “Синергия” ЖЧКсына 32,0 миң сом берүүчүнүн сунушуна кепилдикти камсыздоо кайтарылып берилген.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22-берененин 6-пунктунун талаптарын бузууга жол берген *Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинин* кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан, *Сокулук райондук маданият бөлүмүндө 635,8 миң сомго, Чүй районунун мамлекеттик кинодирекциясында 45,0 миң сомго, Талас шаардык балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде 45,8 миң сомго, Кыргыз улуттук “Манас-Ордо” Комплексинде 126,6 миң сомго* сатып алуулар мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан, *Сокулук райондук маданият бөлүмүндө - 635,8 миң сомго, Чүй районунун мамлекеттик кинодирекциясында - 45,0 миң сомго, Талас шаардык балдар-өспүрүмдөр спорт мектебинде - 45,8 миң сомго, Кыргыз улуттук “Манас-Ордо” Комплексинде - 126,6 миң сомго* мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн туруп, сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасынын талаптары сакталбастан, *“Кырчын” журналынын редакциясында* товарлар веб-порталда жайгашкан электрондук каталог аркылуу сатылып алынган эмес.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 17-беренесинин 3-пунктунун 3-пунктчасынын талаптарын сактабастан, *“Кырчын” журналынын редакциясында* товарларды веб-порталда жайгашкан электрондук каталог аркылуу сатып алууларды жүргүзбөгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

“Сулайман Тоо” Улуттук тарыхый археологиялык музей комплекси бир булактан методу менен 2022-жылдын 20-декабрында жана 2023-жылдын 6-мартында жеке ишкер Э.Э. Үмөтов менен полиграфиялык продукцияларды даярдоо боюнча келишим 150,0 миң сомго түзүлгөн.

Бирок, “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен **“Сулайман Тоо” Улуттук тарыхый археологиялык музей комплекси** полиграфиялык продукцияларды даярдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү жалпы 500,01 миң сомго сатып алып, 350,1 миң сомго сатып алуулар мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн жүргүзүлгөн.

Сунуштама

“Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптары сакталбастан, **“Сулайман Тоо” Улуттук тарыхый археологиялык музей комплекси** 350,1 миң сомго мамлекеттик сатып алуулардын тиешелүү жол-жоболору уюштурулбастан жана жүргүзүлбөстөн, сатып алууларды жүргүзгөн кызмат адамдарынын жоопкерчилиги каралсын.

Курулуш-ондоо иштери боюнча бузуулар жана кемчиликтер

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин № 13 тиркемеде көрсөтүлгөн мекемелеринде курулуш-ондоо иштери боюнча **1 294,2 миң сомго** аткарылган иштердин көлөмү жогорулатылган, сапатсыз аткарылган иштердин көлөмү **323,4 миң сомду** түзгөн, подрядчыларга негизсиз **68,7 миң сом** которулган (аудит учурунда 68,7 миң сом подрядчылар тарабынан бюджеттин кирешесине которулган) жана аткарылбай калган милдеттенмелер - 5,4 миң сомду түзгөн (орнотулбай калган люстралар).

Сунуштама

- Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин № 13 тиркемеде көрсөтүлгөн мекемелеринде курулуш-ондоо иштери боюнча **1 294,2 миң сомго** жогорулатылган аткарылган иштердин көлөмү подрядчылардын эсебинен ордуна коюлсун;

- Подрядчылар тарабынан 323,4 миң сомго сапатсыз аткарылган иштердин көлөмү жана 5,4 миң сомго аткарылбай калган милдеттенмелер (орнотулбай калган люстралар) боюнча тиешелүү иш-чаралар жүргүзүлсүн.

Башка бузуулар

Аныкталды жана корутунду

А. Осмонов атындагы Кыргыз Республикасынын Улуттук китепканасынын директору Н. Иманкулованын мыйзамсыз буйругунун натыйжасында, Кыргыз китеби бөлүмүнүн башкы китепканачысы Р. Мамбеталиева ээлеген кызмат ордунан бошотулган. Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун 2023-жылдын 17-октябрындагы токтому менен, жумушка аргасыз келбегендиги үчүн, эмгек акысын төлөө менен мурда ээлеген кызматына калыбына келтирилген. Улуттук китепкананын эсебинен Р. Мамбеталиевага 164,1 миң сом өлчөмүндө эмгек акысы төлөнүп берилген.

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 138-беренесине ылайык, Уюмга анын жетекчисинин күнөөсү боюнча келтирилген зыяндын орду ушул Кодекске же башка мыйзамдарга ылайык толтурулат. Мамлекеттик (муниципалдык) уюмдун жетекчисинен зыянды өндүрүп алуу жөнүндө чечим жогору турган орган тарабынан кабыл алынышы мүмкүн.

Уюмдун жетекчисинен материалдык зыянды сот тартибинде өндүрүп алуу менчик ээсинин же ал ыйгарым укук берген органдын, ал эми мамлекеттик (муниципалдык) уюмдар үчүн прокурордун дагы арызы боюнча жүргүзүлөт деп белгиленген.

Сунуштама:

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун токтомунун негизинде, жумушка аргасыз келбегендиги үчүн Р.Мамбеталиевага *А. Осмонов атындагы Кыргыз Республикасынын Улуттук китепкананын* эсебинен 164,1 миң сом өлчөмүндө төлөнүп берилген каражатты өндүрүү боюнча иш-чаралар Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 138-беренесине ылайык жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык түрлөрү боюнча дирекциясында Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 23-ноябрындагы №554 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын алдыңкы спортсмендерине стипендиялар жөнүндө” жобонун 4 жана 5-пункттары жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы № 251 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу Дене тарбия жана спорт департаменти жөнүндө” жобонун 1-пункту сакталбастан, 2022-2023-жылдарында Дене тарбия жана спорт департаменти аркылуу төлөнбөй,

дирекциянын бюджеттик сметасында каралып 43 304,0 миң сомго стипендиялар эсептелип төлөнүп келген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 23-ноябрындагы 2018-жылдагы №554 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын алдыңкы спортсмендерине стипендиялар жөнүндө” жобонун 4 жана 5-пункттарына жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы 2021-жылдагы №251 токтому менен бекитилген, “Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу Дене тарбия жана спорт департаменти жөнүндө” жобонун 1-пунктуна ылайык, стипендияларды эсептөө жана төлөө Дене тарбия жана спорт департаменти аркылуу жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

- Кыргыз Республикасынын “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Мыйзамынын 4 жана 25-1-беренелери сакталбастан, Бишкек шаары, Пушкин көчөсү, 78 дарегинде жайгашкан *Министрликке* тиешелүү жер участогуна мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик акт, ошондой эле бул даректе жайгашкан министрликтин имаратына кыймылсыз мүлктүн укуктуу ээсине техникалык паспорт түзүлүп берилген эмес.

- Бишкек шаарынын Байтик-Баатыр көчөсүндөгү 3а дарегинде жайгашкан ***К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториянын*** жатаканасынын жер тилкесин мөөнөтсүз пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик актысы жок.

- ***С. Ибраимов атындагы Ош улуттук драма театрдын, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониянын*** имаратына жана жер участогуна ээлик кылуу укук белгилөөчү документтери болгон эмес. 2023-жылдын август айында филармониянын кыймылсыз мүлкүнө техникалык паспорт алынган.

- ***С. Ибраимов атындагы Ош улуттук драма театрдын*** балансында Мерседес-Бенц маркасындагы 2003-жылы чыккан жеңил автоунаа бар. Каттоо жөнүндө күбөлүгүнө ылайык, бул унаа жеке адам Т.А.Умаровдун наамына катталган. Оозеки түшүндүрмө боюнча, унаа 2017-жылы сатып алынган жана ошондон бери кайра каттоодон өткөн эмес.

Сунуштама

- “Кыймылсыз мүлккө жана аны менен болгон бүтүмдөрдү укуктарды мамлекеттик каттоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарына ылайык, *Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине, К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясына, Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясына* караштуу кыймылсыз мүлктөрдү мамлекеттик каттоодон өткөрүүсү камсыздалсын;

- *С. Ибраимов атындагы Ош улуттук драма театрдын* балансында турган “Мерседес-Бенц” маркасындагы жеңил автоунаа жеке жак Т.А.Умаровдон театрдын наамына каттоодон өткөрүүсү камсыздалсын.

Аныкталды жана корутунду

2022-2023-жылдар мезгил аралыгында Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин салык кызматына киреше салыктардын отчетторун мөөнөтүн кечиктирип тапшырылганына жана бюджетке тиешелүү милдеттенмелерди өз убагында жүргүзбөгөндүгүнө байланыштуу, айып пул жана туум салынып, жалпы **269,2 миң сомго** бюджеттин кирешесине төлөнүп берилген. (Мекемелердин тизмеси № 3 тиркемеде көрсөтүлгөн).

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигине караштуу мекемелерде Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин ылайык, тийиштүү отчетторду өз убагында тапшыруу жана бюджетке тиешелүү төлөмдөрдү өз убагында жүргүзүү жагы көзөмөлгө алынсын жана киреше салыктар боюнча отчетторунун мөөнөтүн кечиктирип тапшырууга жол берген кызматкерлердин жоопкерчилиги каралсын.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлигинин 2024-жылдын 22-августундагы № 261 жана 2024- жылдын 27-августундагы № 266 буйруктарына ылайык, Баткен облусунун Лейлек райондук маданият бөлүмүнүн түзүмдүк мекемелерине 2022-2023-жылдары үчүн текшерүү жүргүзүлгөн. Текшерүүнүн жыйынтыгында, Социалдык фондуна камсыздандыруу төгүмдөр жана киреше салыгы катары төлөнүүчү каражаттар Лейлек райондук маданият бөлүмүнүн башкы бухгалтери К. Журобай уулу тарабынан өзүнүн жеке эсебине 4 666,3 миң сом которулгандыгы аныкталган. Текшерүүнүн жүрүшүндө К.Жумабай уулу тарабынан Социалдык фондунун бюджетине 1 311,1 миң сом төлөнүп берилген. Айырмасы 3 355,2 миң сом ордуна коюла элек.

Бул факт боюнча Лейлек райондук прокуратурасы тарабынан 2025-жылдын 17-январында № 03-138-2025-000001-06-01 токтому менен Кыргыз Республикасынын Кылмыш жаза кодексине ылайык, кылмыш иши козголгон. Тергөө аракеттерин уюштуруу үчүн кылмыш иши Лейлек райондук ички иштер бөлүмүнө жиберилген.

Аныкталды жана корутунду

Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде мектеп лигасы өткөрүлүп жыйынтыгында уткан командаларга акчалай сыйлыктарын которуп берүү каралган. Токмок шаарындагы А.С. Пушкин атындагы мектеп гимназиясы балдар арасында баскетбол боюнча 2 орунду ээлеген командага, сый акы катары каралган **180,0** миң сом акча каражаты гимназиясынын директорунун катынын негизинде “ПП” коомдук бирикмеге которулуп берилген. Ошондой эле Бишкек шаарындагы № 62 мектеп-гимназиясынын балдар арасында волейбол боюнча 3 орунду, кыздар арасында волейбол боюнча 2 орунду ээлеген командаларга, сый акы катары каралган **270,0** миң

сом гимназиясынын директорунун катынын негизинде “Жактан” коомдук бирикмеге которулуп берилген.

Сунуштама

Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан *Дене тарбия жана спорт боюнча департаментинде* Токмок шаарындагы А.С. Пушкин атындагы мектеп гимназиясы балдар арасында баскетбол боюнча 2-орунду ээлеген командага, сый акы катары каралган 180,0 миң сом акча каражаты гимназиянын директорунун катынын негизинде “ПП” коомдук бирикмесине жана Бишкек шаарындагы № 62 мектеп-гимназиясынын балдар арасында волейбол боюнча 3 орунду, кыздар арасында волейбол боюнча 2 орунду ээлеген командаларга, сый акы катары каралган 270,0 миң сом гимназиясынын директорунун катынын негизинде “Жактан” коомдук бирикмеге которулуп берилгендиги жөнүндө териштирүү иштери жүргүзүлүп, тиешелүү чаралар көрүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

И.Раззаков атындагы адистештирилген балдар-өспүрүмдөр олимпиадалык резерв мектебинде бюджеттик каражаттарынын эсебинен “1С-бухгалтерия” программасын ишке киргизүү үчүн **57,2 миң сом** которулган. Бирок, финансылык отчеттору программага толук кандуу киргизилбегендиги жана автоматташтырылган бухгалтердик эсеп иштебей турганы аныкталган.

Сунуштама

И. Раззаков атындагы адистештирилген балдар-өспүрүмдөр олимпиадалык резерв мектебинде “1С-бухгалтерия” программасын ишке киргизүү боюнча милдеттемелерин аткарбаган тарап менен түзүлгөн келишимдин негизинде иш чаралар жүргүзүлсүн.

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы №85 “Мамлекеттик органдары, алардын түзүмдүк бөлүмдөрү жана ведомстволук мекемелери көрсөтүүчү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестрине (тизмегин) бекитүү жөнүндө” токтомунуну 2-1-пункту жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы № 637 токтому менен бекитилген, Мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды көрсөтүү (иштерди) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартибинин 2.4-пункту сакталбастан, мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн наркы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык түзүлөөрү жана белгиленген тартипте Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу монополияга каршы мамлекеттик органы менен макулдашылбай, акы төлөнүүчү мамлекеттик кызматтар көрсөтүлгөн, жалпы **3 208,3 миң сомго**, анан ичинен:

- ***К. Молдобасанов атындагы Кыргыз улуттук консерваториясында***
- **436,0 миң сомго** (2022-жылы - 75,0 миң сом, 2023-жылы - 361,0 миң сом);

- ***Дене тарбия жана спорт департаментине караштуу Спорттун олимпиадалык оюн түрлөрү жана “Жаштык” спорттук-массалык иш-***

чараларды өткөрүү боюнча - 1 211,0 миң сомго (2022-жылы - 718,2 миң сом, 2023-жылы - 492,8 миң сом);

- ***Р. Абдыкадыров атындагы Ош облустук филармониясында - 20,0 миң сомго;***

- ***Сокулук райондук киностудиясында 2022-2023-жылдары - 167,0 миң сомго;***

- ***К. Жантөшев атындагы Ысык-Көл облустук музыкалык-драма театрында - 1 374,3 миң сомго*** (билеттерди сатуудан).

Аныкталды жана корутунду

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген, Мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды көрсөтүү (иштерди) үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартибинин 2.4-пункту сакталбастан, ***М.Рыскулов атындагы Нарын облустук музыкалык-драма театрында, Жумгал музыкалуу драма театрында, Жумгал райондук мамлекеттик киностудиясында*** акы төлөнүп кызмат көрсөтүүнүн тарифтеринин преysкуранты жогору турган орган тарабынан бекитилген эмес.

Сунуштама

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2024-жылдын 12-июнундагы №304 “Мамлекеттик органдардын жана алардын ведомстволук мекемелеринин мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрүнүн бирдиктүү реестрин бекитүү жөнүндө” токтомунун 2-пунктунун 2-пунктчасына ылайык, акы төлөнүүчү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн наркы Кыргыз Республикасынын монополияга каршы ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы менен макулдашуудан кийин белгиленген тартипте бекитүүсү камсыздалсын.

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-февралындагы №85 “Мамлекеттик органдары, алардын түзүмдүк бөлүмдөрү жана ведомстволук мекемелери көрсөтүүчү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү реестрине (тизмегин) бекитүү жөнүндө” токтомунун 2-1-пункту сакталбастан, Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу монополияга каршы мамлекеттик органы менен макулдашылбай, акы төлөнүүчү мамлекеттик кызматтары көрсөтүлгөндүгү боюнча маалымат, тиешелүү чараларды көрүү үчүн, Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Монополияга каршы жөнгө салуу кызматына жөнөтүлсүн;

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2000-жылдын 26-октябрындагы №637 токтому менен бекитилген, Мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды көрсөтүү үчүн акы төлөөнүн өлчөмүн аныктоо тартибинин 2.4-пунктуна ылайык, ***М. Рыскулов атындагы Нарын облустук музыкалык драма театрында, Жумгал музыкалык драма театрында, Жумгал райондук мамлекеттик киностудиясында*** акы төлөнүп кызмат көрсөтүүнүн тарифтеринин преysкуранты жогору турган орган тарабынан бекитилип берилсин.

Аныкталды жана корутунду

Райондук киностудияларды, китепканаларды жана клубдук мекемелерди республикалык бюджеттен каржылоо жалпы 2022-жылы 340,6 млн. сомду жана 2023-жылы 467,0 млн. сомду түзгөн.

(миң сом)

Область	Рай.киностудиялар		Район. китепканалар		Рай.маданият үйлөрү	
	2022-ж	2023-ж	2022-ж	2023-ж	2022-ж	2023-ж
Баткен (кошумча а/о жана шаардык мекемелер)	4 670,0	7 837,0	6 926,0	8 198,0	12 516,0	19 704,0
Жалал-Абад	4 084,0	4 893,0	29 999,0	34 769,0	31 810,0	54 336,0
Нарын	7 973,0	9 884,0	24 956,0	30 635,0	26 867,0	42 663,0
Ош	10 751,0	16 728,0	27 369,0	34 053,0	26 488,0	45 871,0
Чуй	6 185,0	7 091,0	22 900,0	25 040,0	8 384,0	14 855,0
Талас	4 118,0	7 016,0	16 386,0	17 152,0	25 639,0	3 1582,0
Ыссык-Куль	3 207,0	3 926,0	18 145,0	20 737,0	21 207,0	30 046,0
Бардыгы	40 988,0	57 375,0	146 681,0	170 584,0	152 911,0	239 057,0
Штаттык бирдиктери		8 негизги персонал, 4 ТКП		12 негизги персонал, 3 ТКП		12 негизги персонал, 3 ТКП

Райондук киностудиялардын, китепканалардын жана клубдук мекемелердин штаттык бирдиктери Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 18-августундагы № 495 “Маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин типтүү чектелген штаттарын бекитүү жөнүндө” токтомунунун 1-тиркемесине ылайык аныкталат.

-Райондук киностудиялардын типтүү чектелген штаттары 12 бирдикти түзөт, анын ичинен 4 бирдик тейлөөчү жана кенже персонал;

-Райондук китепканалардан типтүү чектелген штаттары 15 бирдикти түзөт, анын ичинен 3 бирдик кенже персонал;

-Райондук клубдук мекемелердин типтүү чектелген штаттары 15 бирдикти түзөт, анын ичинен 3 бирдик тейлөөчү жана кенже персонал.

Аудиттин жүрүшүндө, Ош, Жалал-Абад жана Баткен облустарынын китепкана тармагында иштеген кызматкерлердин негизги функционалдык милдети болгон окурмандарды тейлөө иштерине талдоо жүргүзгөндө, дээрлик бардык китепканаларда окурмандардын саны өтө аз, ал эми китеп фонду (моралдык) эскирген “жабык фонд” экендиги байкалды. Китеп фонду акыркы жылдарга чейин жаңыланган эмес, кээ бир учурларда гана ЮСАИДдин “Сыйкырдуу сандык”, “Бирге окуйбуз”, ЮНИСЕФтин ” 0-6 жаш эрте курактан өнүктүрүү” долбоорлору аркылуу мектепке чейинки жеткинчектер үчүн бир жаңыланган китеп фонду бар. Ошол жана башка себептерден улам, окурмандардын саны орточо эсеп менен айылдык

китепкананын кызматкери 8 сааттык жумуш убактысында орточо эсеп менен күнүнө болгону 1 адамдан 4 окурманга чейин тейлегендиги катталган.

Ал эми китепкана кызматкерлеринин аткарган иштери боюнча отчетторунда, негизги аткарган иштери катары райондогу билим берүү мекемелери менен бирдикте аткарган иш чараларга катышуу жана маданият тармагындагы ар түрдүү иш чараларды өткөрүп тургандыгы белгиленген.

Ошондой эле Ысык-Көл жана Нарын облустарынын райондук маданият бөлүмүнүн райондук китепканаларында дагы 8 сааттык жумуш убактысында орточо эсеп менен күнүнө болгону 1 адамдан 4 окурманга чейин тейленет.

Ысык-Көл райондук мамлекеттик кинодирекция боюнча 2022-2023-жылы аткарган ишмердүүлүгүн талдоонун жыйынтыгында өзүнүн функцияларынын басымдуу бөлүгү аткарылбагандыгы аныкталды. Кинодирекциянын карамагындагы кинотеатр ижарага берилип, ижара акысы толугу менен республикалык бюджетке которулат, кинотеатрды жеке ишкер 2024-жылдын 27-сентябрынан баштап ижарага алган.

2022-2023-жылдары жалпы көчмө (передвижной) кинотеатр 5-6 көргөзүү уюштуруп, мектептерге, балдар үйүнө жана айылдарга кинотасма койгон.

Белгилей кетсек, жылдык иш түзүмгө карата облус аймагында Кыргыз кинолорун чагылдыруу жаатындагы айрым иш чаралары жүргүзүлгөн эмес. Кинодирекциянын бир жылдык чыгымы 1,0 млн сомдун тегерегинде түзгөн. Кинодирекциянын штаттык түзүмү 4 бирдиктен турат.

Ысык-Көл областтык мамлекеттик кинодирекция боюнча маданий программалар, кинофестивалдар кинодирекция тарабынан уюштурулбай келет. 2022-2023-жылдары облус аймагында Кыргыз кинолорун чагылдыруу жаатында 8-9 иш чаралар уюштурулган.

Дирекциянын балансында 588 орундуу “Ысык-Көл” кинотеатры катталган, 2014-жылдан бери Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат жана туризм министрлигине караштуу Кинематография департаменти менен түзүлгөн келишимдин негизинде жеке адам А.Бараковко ижарага берилген, ар кандай ижара акысын эсептешүү Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат жана туризм министрлигине караштуу Кинематография департаменти жана Мамлекеттик мүлк фондусу аркылуу жүргүзүлөт. Дирекциянын бухгалтериясында ижарага берүү боюнча эч кандай эсеп жүргүзүлбөйт.

Сунуштама

- Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги тарабынан функционалдык анализ жүргүзүлүп, райондук китепканалардын, клубдук мекемелердин жана кинодирекциялардын штаттык бирдиктерин бекитүүдө, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 18-августундагы №495 “Маданият, искусство жана маалымат мекемелеринин типтүү чектелген штаттарын бекитүү жөнүндө” токтомунун 1,3,11-тиркемелеринин ченемдери

кайрадан карап чыгуу маселеси каралсын;

- Областтык жана райондук киностудиялардын, ошондой эле райондук клубдук мекемелердин, китепканалардын атакарган иштерине анализ жүргүзүлүп, аларды оптимизациялоо, республикалык бюджеттин эсебинен каржылоонун максаттуулугу боюнча маселелер Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги менен бирдикте каралып, тиешелүү жыйынтыктар чыгарылсын жана чечимдер кабыл алынсын.

Аудитор

М.К. Арзыбаев